

Délibáb

A M. N. MUSEUM
HIRLAPRÉSZEKS

5. SZÁM

14
FILLÉR

TOLNAY KLÁRI

YIGSZINHÁZ:

A SZÓKÉKKEL MINDIG BAJ VAN

(Inkgy felv.)

RADIOMŰSOR
FEBRUAR 2 - 8-IG

Hová gurult a golyó?

XV. évfolyam

Budapest, 1941 február 1

5. szám

14
FILLÉR

Déliab

Színházi hírlap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

A
mamlasz
ügyvéd
és párja,
a már
kevésbé
mamlasz
hölgy:
Dénes
György és
Somló Vali
(Vig-
színház:
A szökek-
kel mindig
baj van)
(Wellesz
felv.)

Színházról-színházra

Rozáli, Kristóf és Balla Péter, a szamaras ember (Eöry Kató, Rajczy Lajos, Apáthy Imre)

A Nemzeti Színház színpada ismét megtelt tudóduzzasztó jenyőillattal, székely mesevilág dzsinjei bujkálnak elő a színpalak mögül. Tamási Áron „Vitéz lélek” című játékát mutatták be.

Balla Péterről szól a történet s az ő szamaráról, meg Boróka-ról.

Balla Péter egyenes szívű, tisztalelkű székely ember, aki háromévi frontszolgálat után hazatér kiesi falujába. Székelyországba. Ott mindent romokban talál. A falut, az országot s a népet. Balla Péter erős székely keze és lelke új építésbe fog. S vesz a munkához egy szamarat. Kicsivel kezdi, hogy munkájával mind előbbre haladhasson: háza legyen, felesége, meg négy lova. A szamara miatt az egész falu csúfolja Balla Pétert, mert a székely sohasem volt szamaras ember. Csak az öreg Nikita bácsi, meg Sári néni és Boróka, a hóvirágszirom arcú lányka fogja pártját. És dolgoznak, viaskodnak lélekben a jövőért, a sorsukért. Munkájuknak, élélüknek a szürke szamar a jelképe, ennek a munkabírása és ereje ad nekik is erőt, kitartást. S ez

Boróka a megtalált szamaral és a gyerekek (Nemzeti Színház: Vitéz lélek)

a szamarat lopják el az irigyek egy éjszaka. Balla Péterből elszáll a munka lelke. Összetörik. Csak ül s búsong, megnyugvást keres. Még az se öröm neki, hogy közben fedél alá kerül az új háza, mert nincs szamara s felesége sincs, mert Borókát az apja nem akarja hozzáadni. Nagy a szomorúság. De felragyog újra Balla Péter felett a nap, mert a szerelmes Boróka térdig járja lábát, míg meg nem találja a szamarat, a boldogságot, a munkakedvet a Falu feléért Balla Péterrel s az egész faluval.

Vándory Margit

Balla Péter „vitéz”, küzdő lelke szállja meg az egész előadást. Ez a küzdelem a nézől is magával ragadja abba a székely, sziklahegy szilárd világba, amelyben ez a nép él, dolgozik és szépségesen gyönyörű meséket mond. Egy ilyen mesét mondott el nekünk Tamási Áron a „Vitéz lélek” történetében és mi úgy hallgatunk, hogy majd kiesordull a könnyünk. A szomorúságtól meg a boldogságtól.

Déliháb

Balla Pétert Apáthy Imre játszotta. Ezzel a szerepével ugrott a fiatal, rokonszenves művész a magyar színészgárda első vonalába. Tökéletes alakítást nyújtott, a Tamási rajzolta Balla Péter lelke szölt belőle. Párja, Boróka Szelezky Zita édesdarcás székely lányka. Szinte azt mondhatnánk, hogy neki teremteték a Tamási-darabok főszerepeit. Porcellánbaba a

Lázár, az ács: Lehotay Árpád

A fuzsitus Nikita és felesége: Gózon Gyula, Berkó Lili

Déliháb

Péter és Boróka (Apáthy Imre, Szelezky Zita)

jenei székely világban, kis illatos ibolya a esiki és a háromszéki sudár jenyvesek rengetegében. De ha kell, a szerelméért marni is tud, mint a vadmacska. A robusztus erő képviselője Lehotay Árpád az ács szerepében. Majd megfűllad az indulattól, az erőtlől, amely minden izmát, minden idegszálát munkára feszíti. Ezt a szerepet csak Lehotay játszhatta. Megható Hosszu Zollán alakítása, Gózon Gyula aranyos humora megfizethetetlen, Berky Lili Sári nénije ragyogó. A többi szereplők rövidebb-hosszabb ideig szomorkodnak, vagy vidámkodnak a színpadon s egyelőre egyig teljes szívvel és színészi ludással. Így: Vándory Margit, Eöry Katalin, Rajecz Lajos, Pataky József, Malány Antal, Naszódy Sándor és a kis Jakab Laci is.

A rendező, Püskösti Andor remekelt. Szívvel érezte meg a darabot és szívvel is rendezte. Jaschik Álmosné díszleteiből szinte áradt a jenyvesek illata és a színészek hangját igaz visszhanggal verték vissza a hegyek, a völgyek. Izlésesek és illuziót-kellők a díszletek, de a művész képzelőereje és tehetsége sem hiányzik belőlük.

*
A Vigszínház nézőterén ismét Vaszary Gábor által szabadalmazott kacagásorkán süvített végig. „A szökekkel min-

Siparadiesom a Vigszínházban. Fenn: Perényi László, Tolnay Klári; lenn: Lengváry Zsuzsa és Náray Teri (Vigszínház: A szőkékkel mindig baj van)

„*Ég báj van*” című háromfelvonásos komédiát látta a közönség nevelésre éhes szeme elé.

Azt nem tudjuk meg a darabból, hogy a szőkékkel miért van baj, inkább a szerelem körül van nagy bonyodalom. Rövid másfél óra alatt mindenki, aki él és mozog, olyan szerelmes lesz, mint az ágyú. Különösen a mamlasz ügyvéd. Elvei ellenére elmegy vizsgálatolni egy nem éppen zavartalan múltú hölgyikével és a vizsgálatlás úgy elfajul, hogy a darab vége felé házasság lesz belőle. A vizsgálatlás kényszer egy szőke hölgyike miatt keletkezik, aki viszont a bárgyú ügyvéd jóképű barátjába szerel bele hosszú veszekedés fejleményeként és néhány sílecke ürügye alatt. Ebből is házasság lesz.

Tehát mi a Vaszary-darab lényege?

Egy mamlasz férfi és egy esetlen nő összekerül véletlenül. Megszeretik egymást és... nem lesznek egymásé, hanem az egyik elvesz egy elég tapasztalt nőt, a másik pedig hozzá megy egy nem egészen romlaltan és esetlen jütalemberhez. Kell ehhez magyarázat? Mindenki ott nevet a történeten, ahol tud...

Hogy ne látszódjunk ilyen titokzatosnak, eláruljuk, hogy a legtöbbet a második felvonáson lehet kacagni.

Ebben kitombolja magát Vaszary mókázó kedve és tehetsége. Az első felvonás pontatlant küssé, a harmadik is túlhosszúra sikerült. A végeredmény — összeadván a remek jeleneteket és kivonván a hibákat — erős plusz. Jó mulatást!

Az est fénypontja Tolnay Klári. legeslegnagyobb babérkoszorú és a móka-rend lérdszalagja az összes kardokkal. Bábajos, mint egy jitosorrú párizsi midinette. Humora kifogyhatatlan. Pukkadásig nevelhet rajta minden egészséges humorérzékű ember. A „Francia szobalány” óta ilyen remekbe-szabott szerepet még nem kapott. De van is sikere, legalább olyan, mint a „Francia szobalány”-ban. A dícséretél sorakozók közt a második Dénes György. Ez után a szerep után — ő játsza az erkölcsöségtől csepegő, szilkadt ügyvédel — még többen szólítják őt csak „a Gyurkák”-nak. Ez pedig a siker viláthatatlan jele. Olyan esetlen, hogy szeretnénk felkiabálni neki a színpadra, hogy mikor mit csináljon. A közönség lenn drukkol érte, hogy sikerül-e vagy nem. Szép elismerést vívott ki Somló Vali, a fáklaszemű, fekete, telivér fűtőltségű

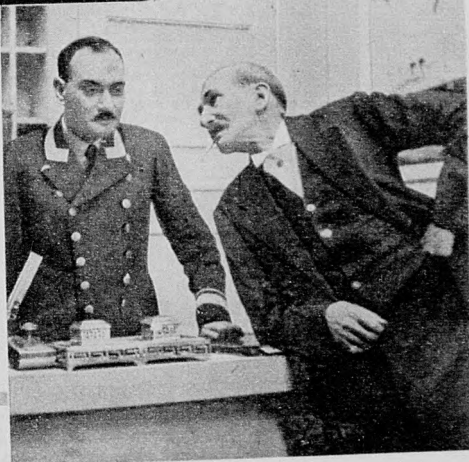
— Végeredményben maga esinos lány... (Aki mondja Perényi László, a végeredményben esinos lány pedig Tolnay Klári)

A rendezés mintaszerű, különösen a vasúti kocsijelenet. Hegedűs Tibor munkája. A díszletek Neogrády Vilmos tervezései. Szépek.

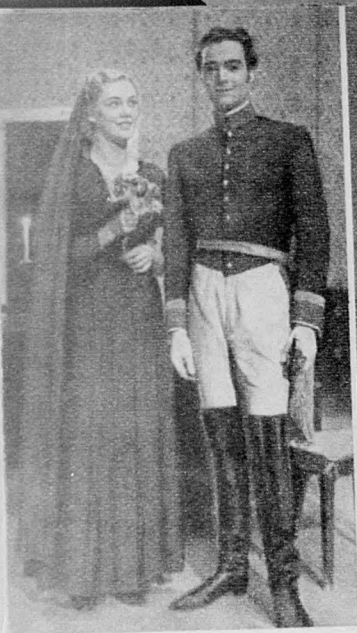
Ez is szerelmespár : Kamarás Gyula és Balogh Klári

színész. Vígscínházbéli fellépte hűsáros roham a közönség ellen. A roham kitűnően sikerült. Perényi László rokonszenves, csinos és olyan gamin, mintha a rue Montmartre-on ringatták volna a bölcsojót. A löbbiek lényeges és jelentős mozgatói a móka-masínának. Csak a nevüket jegyezzük fel dícséretképp : Balogh Klári, Kamarás Gyula, Justh Gyula, Kőműves Sándor, Bárdi Ödön, Romváry Gertrud, aki nagy sikerrel ugrott be Hidvéghy Vali helyett, v. Benkő Gyula, Lengváry Zsuzsa, Náray Teri, Bihary József, Szemlér Mária, Pártos Erzsébet és Zilahy Pál.

A portás és a londoner (Kőműves Sándor, Bárdi Ödön)

Délibáb

Petrényi Edít
és Halász Géza

Turgonyi Pál
és Zsillei Margit

Jókai örökbecsű művének, az „Aranyember”-nek szerepeiben vizsgáztak a Színművészeti Akadémia növendékei. Ha a darab már nem is jelel meg a mai színház-igényeknek, a növendékek mégis bebizonyították, hogy jó kezekben vannak és tehetségesek.

Különösen Turgonyi Pál alakítását kell kiemelni. Krisztyán Tódor, a szélhámos világesavargó intrikus-alakját formálta a fiatal színész temperamentumával, de az öreg színpadi rutinié tudásával és felkészültségével. Kített magáért Szakács Miklós is Timár Mihály szerepében. Férjias volt, jómegjelenésű és kellőképp ettalálta a darab hangját. Dí-

cséretet érdemel még a férjfiak közül Győző László, Halász Géza, v. Márton, Tábori, Horváth, Tordai és Bodor játéka is. Hölgyek közül az első dícséret Zsillei Margitot illeti. Bájos, törékeny lányka alakot mintázott meg Noémi alakjában. Petrényi Edít, a másik női főszereplő indiszponáltan játszott. Fakó és színtelen volt az alakítása. Kiltűnt azonban Bakó Márta, Váradi Györgyi és Vágó Éva. Rendezőtánárként Hegedűs Tibor neve szerepelt a műsoron.

Harasztos

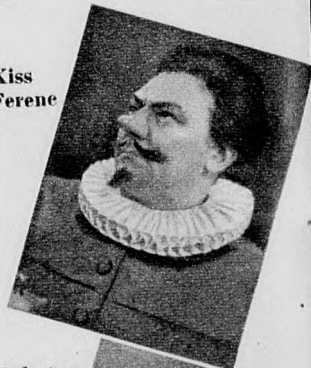
Vágó Éva
és Váradi Györgyi
(Színiakadémia :
Az Aranyember)

EGY SZEREP — HÁROM ORR

A Nemzeti Színházban Németh Antal három színésszel játsszatja Cyrano szerepét. Kiss Ferenc után Lehotay Árpád és Táray Ferenc is játssza a nagyorrú Rostand-hóstit. Azonban mind a hárman más-más maszkot készítettek: háromféle orral lépnek közönség elé.

Ime a három nevezetes orr :

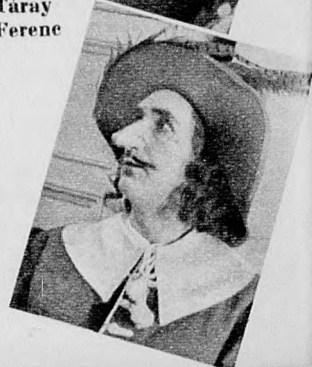
Kiss
Ferenc

Lehotay
Árpád

Táray
Ferenc

Őszinte sorok

... Ha vendégségben vagyunk, ragaszkodunk a vendéglátás ősi szokásához: csak akkor kellünk fel az asztaltól, ha a háziasszony „asztalt-bont”. Soha nem jut eszünkbe, hogy furcsának találjuk ezt a törvényerőre emelkedett udvariassági szabályt és sohasem feledkezünk meg róla... Ugyanakkor a lehető legnyugodtabb lelkiismerettel és székesőrtetéssel állunk fel színházban, moziban, hangversenyen a befejezés előtt három-négy perccel és mit sem törődve szomszédaink szenvedő lábujjaival és műélvezetével, sűrű hátratekingetések közepette ballagunk a kijárat felé, hogy a ruhatár megrohmozóinak élcspatáiban első lehessünk s a megállapodott bölcsek lenedző mosolyával, sálunk, télikabátunk birtokában sajnálkozhatunk a balga átlagembereken, akik elmerült csendességben végigélvezték a darab utolsó jelenetét is. Sőt — ki hinné?! — talán még tapsoltak is a szereplőknek!...

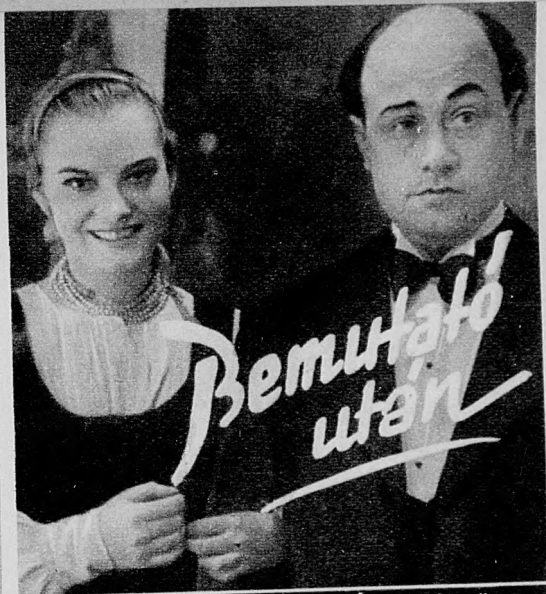
Hogy miért tesszük mindezt?... Titok! Titok, mert minden józanság ellenére cselekszünk. Nem valószínű ugyanis, hogy a villamos, vagy autóbusz meggondolja magát és nem vár meg bennünket, az se valószínű, hogy az étteremben lefoglalt asztal öt perc késés miatt rejtélyesen eltűnik, sőt annak is kevés a valószínűsége, hogy a szomszédos kávéház fekete-forrása titokzatosan kiapad és végül — az sem holtbiztos, hogy ezt a három-négyperces „időspórlást” valami halaszthatatlan fontosságú ügy elintézése miatt verekedtük ki... De hát akkor miért?... Legyünk csak őszinték és valljuk be férfiasan: azért, mert udvariatlanok és kíméletlenek vagyunk. Ez az egyetlen magyarázat!

Minden más magyarázkodás csak felesleges szófecsérlés és nagyképűség. Felületesek és belátástalanok vagyunk embertársainkkal szemben, még akkor is, amikor szórakoztatnak bennünket...

Szálljunk már egyszer magunkba és értjük meg, hogy a jegy megváltás még nem minden. A jegyek árával nem fizettük meg a művészek igazi ambícióját, amelyben elsősorú tényező a siker és elismerés utáni vágy. Igen! Kötelességünk elismerni a művészi teljesítményt és kötelességünk, hogy ezt az elismerést ki is mutassuk. Ez az elismerésnyilvánítás az a többlet, amelyből — a gázi köznapi szükségleteket kielégítő anyagi vonatkozásain felül — a művész művészi önérzete él, táplálkozik és fejlődik. Ne felejtsük el, hogy a közönség neveli önmagának a művészeket, tehát önmagunk ellen vétkezünk, ha konok udvariatlanságunkkal, belátástalanságunkkal felrúgunk a színész, az előadóművész önérzetét. Legyünk kultúreberek és — ami tulajdonképpen ugyanaz — legyünk jó közönség!...

d.j.

Déliab

Szeleczy Zita és Tamási Áron a függöny előtt (Bojár felv.)

KÉPES RIPORT A „VITÉZ LÉLEK” BANKETTJÉRŐL

Peéry Piri, Apáthy Imre, Tamási Áron, Szeleczy Zita és Kiss Ferenc

Liszt Nándor dr., Berky Lili és Liszt Nándorné (Wellesz felv.)

A kulissza mögött

Könyves-Tóth Erzsébet vette át Gobbí Hilda szerepét a „Kaland”-ban (Bojár felv.)

Három napig Debrecenben vendégszerepelt a Tábori Színház. Vitéz dési Bajnóczy József altábornagy védnöksége alatt rendezte az előadásokat vitéz Tolnay Andor, a társulat igazgatója. A műsornak igen nagy sikere volt mind a katonai, mind pedig a civilközönség körében.

A Turul Szépművészek 1941 február hó 1-én este 6 órai kezdettel tartják Ady emlékestjüket az egyesület dísztermében. Ambrus József, a Turul Szövetség országos fővezére megnyitót, Főja Géza pedig ünnepi beszédet mond, Fazekas Mária, Rácz Valéria, Somogyi Erzsébet, Török Gizella, Ákom Lajos, Kántor Béla, Lonlay-Rajner László, Táray Ferenc, Teghtze-Gerber Miklós, Torday-Bor-

bély Pál, Zsabka Kálmán működik még közre. Az emlékest első részét a rádió is közvetíti.

A kolozsvári Magyar Színház jubileumi előadást rendezett a nagynevű erdélyi színész, Hetényi D. Elemér tiszteletére. Gvadányi Peleskei nótáriusát adták elő és az ötvenes színészi jubileumát ünneplő Hetényi játékát sok-sok tapssal és gratulációval köszönte meg a közönség.

Jurik Ica, az új Ságody-Illiczky-operett primadonnája (Royal f. Nagyvárád)

Olthay Magda, a Nemzeti Színház fiatal drámai színésznője az egyik nagy margitszigeti szállodában pihen. Könnnyebb lefolyású belegységéből keres végleges gyógyulást a Margitsziget téli esendjében.

Eredeti bemutatóra készülnek Szegeden. Szefeddin Sefket bey „Kolozsvári dáridó” című zenés, magyaros játékát adják elő. A szerző az egyik

nagy magyar napilap tehetséges munkatársa. Kardoss Géza, a szegedi színház igazgatója nagy dícsérettel nyilatkozott a darabról, melytől a szezon egyik legnagyobb sikerét várja.

Érdekes szerződés híre, vagy jobban mondva suttyogás járja be a színházi világot, A csillogó szókegű primadonna, Déry Sári két filmessel tárgyalt az egyik kávéházban és amint halljuk, kosztümös film főszerepét fogja játszani.

Jurik Ica játsza a „Judith kapitulál” főszerepét. A vidám zenés operettel most mutatják be Nagyvárádon. A hírek szerint már is készült a felírást a Szigligeti Színház pénztárához: „A mai előadásra minden jegy elkel”.

A Nemzeti Színházban már javában próbálják a „Niskavuori asszonyok” című északi drámát. A darab főszerepét Jávör Pál játssza.

Miklóssy Margit, a nemrég elhunyt kolozsvári színész szobrót kapott. Kudelász Károly mintázta meg a portréját

Délibáb

Greguss Zoltán nagysikerű előadást rendezett a Zeneakadémián. A kitűnő jellemszínész nagy-nagy művészi és közönségsikeri aratott.

Grillparzer halotti maszkja (Reklámélet)

Greguss Zoltán nagysikerű előadást rendezett

Nyitópárok a magyaróvári Gazdász-bálon

Déliabál

Grillparzer ünnepi hét Bécsben. Baldur von Sehírach megnyitóbeszéde (Reklámélet)

Németh Antal dr., a Nemzeti Színház igazgatója néhány napon keresztül betegeskedett. az új darab próbáival elkészülnek.

Az Andrássy Színház új darabja nem sok sikert hozott. Kényszerűségből az igazgatóság régi, sikerebb darabokat tűz műsorra és így igyekeznek azt az időt kitölteni, amíg

Szombaton és pasárnap Kecskemélen vendégszerepel Szilasy László Unger István társulatánál. A „Nőtás kapitány” főszerepét játssza el. Egyébként Nagyváradra is hívták Szilasyt, de a kecske-

A Niskavouri asszonyok próbája: Ujlaky László, Jávor Pál és Lukács Margit (Bojár felv.) méltó szereplés miatt a nagyváradit le kellett mondania.

Sok gondot okoz a színházaknak az influenzajárvány. Egyik főszereplő a másik után mondja le az előadást, csak az okoz hirtelen gyógyulást a sztároknál, ha a színház bejelenti, hogy az esti előadás nem marad el, hanem „beugrik” valaki a beteg művésznő szerepébe.

Americana-bál : február 1

Az Americana Nagyszociális Bizottsága 1941 február 1-én a Szent Gellért szállóban rendezte a 20 éves fennállását ünneplő Americana legnagyobb társadalmi megmozdulását: az Americana-bált.

Az Americana Nagyszociális Bizottság 20 éves jubileumát. Eppen ezért minden vonatkozásban a legfényesebben óhajtja megrendezni bálját. A bált a hagyományos lampionos szalamander vezeti be. A felvonulás után, amely mindenkor meghatározott formák között történik, Budapest tizenhat legbájosabb társaságbeli leánya színes rózsatáncot fog bemutatni, amely a beavatottak szerint az utóbbi évek legszebb bemutatója lesz. A táncot a következők táncolják: Borbás Babus, Kühne Alice, Lángy Marianna, Tóth Elly, Preisz Hedda, Czobor Edith, Zlinszky Edith, Mozsonyi Marietta, Tahy Erika, Rédy Baba, Bánsági Klári, Haluskay Mimi, Herczeg Éva, Sipos Angi, Miklós Éva, dabasi Halász Trudi. Ezt a bemutatót Herrensteini Petris Brunó táncosnő, az Americana dominusa tanította be. A díszes táncbemutató után következik a bál ünnepélyes megnyitása az elnöki csárdással, majd a bálközti blokk keringőnyitásával.

A rendezőség élén ifj. Váczy Gyula bál-elnök, Czigli László, Hidvégi Károly, dr Szádeczky Kardos Gábor, Ujlaky Aurél, és Benze Antal, az öt társelnök fáradhatatlanul munkálkodik a siker érdekében.

Báli forgatag a kolozsvári Atléta-bálon

Febr. 1. Americana-bál
" 1. Budapest-bál
" 1. Hun Avur üdömlés
" 1. Gőz. knt. táncestély
" 1. Pártizán-bál
" 1. Ropsum-bál
" 2. Bud. Evang.-tea
" 2. Közgyűlés-bál
" 2. Unitárius-tea
" 4. B. B. T. E. álarcsbál
" 7. Sz. Imre-táncest
" 8. Gyógyász-bál
" 8. Atléta-bál
" 13. Mezőgazdász-bál
" 15. Bölcsész-bál
" 15. Balaton-bál
" 15. Szittya Med. álarcsbál
" 15. Evangélikus-bál
" 15. Erdélyi-bál
" 16. Bud. Evang.-tea
" 22. Közgyűlés-bál
" 22. Állatorvos-bál
" 22. M. E. C. álarcsbál
" 24. Benze táncestély
" 24. Cluster-tea
Márc. 1. Unitárius bál

Vidám színészesport a kolozsvári Atléta-bálon: Csengery Aladár, Rajnay Tibor, Csengeryné, Ürmösy Magda és Juci, Felek Mancsi (Kovács J. felv.)

Délibáb

Szentgyörgyiék a Zeneakadémián, Mengelberg a Magyar Művelődés Házában, Obilic-énekkar a Vigadóban

Dohnányi

Az a válogatott és előkelő közönség, amelyet a nátha sem tartott vissza a fiatal Szentgyörgyi-vonósnyégyes hangversenyéről, örömmel élvezhette az együttes komoly elmélyülését és újabb haladását a művészi egyszerűség felé. Haydn Vogel-quartettje és Schubert D-moll négyese fiatalos frissességgel került ki a kezük alól s ha Szentgyörgyi szép színei és mesteri vonótechnikája mögött több hangot kap majd a szív és Hüttér kissé túlbuzgó vaskossága tovább halkul: a magyar közönség egy új, elsőrendű kamaragyüttessel lesz gazdagabb.

De az est igazi élménye a szünet után következett: Dohnányi C-moll zongoraötösét hallhattuk, a szerzővet a zongoránál. S mondjuk mingyárt meg, hogy így már régen nem hallottunk kamarazenét előadni! A mult régi, nagy estéi keltek újra életre, Dohnányi mágikus művészete szólalt meg és fiatal volt a mű maga is (kb. 40 év távolából), ez a legcsodálatosabbika a világirodalom minden opus 1-ének. A négy vonós önmagát multa felül és a zeneittas, hálás közönség tombolva ünnepelhette (mint sok év előtt) a mágia nagymesterét, a varázslatos Dohnányit. Vajjon ezt érezte-e boldogult Koessler bácsi is, a zeneszerzés professzora a régi Zeneakadémián, mikor először szemei és hossza, Jehér szakálta elé került a C-moll zongoraquintett kéziratát?!

Mengelberg

A Székesfővárosi Zenekar estjén Mengelberg tolmácsolta az Egmont-nyitányt és az Eroicát. Részletes méltatásukra lesz alkalmunk Mengelberg vendégciklusának végével. Meg kell azonban emlékeznünk Durigó Ilona megrázó jenséggel előadott „An die Hoffnung”-járól és a hármasszenyéről, amelyet Faragó György zongorája, az egy és egyellen Kerpely Jenő csellója és Végh Sándor egyre fejlődő hegedűje példás eleganciával tettek emlékeztetéssé.

Baráti ünnep is, zenei élmény is volt a belgrádi Obilic-énekkar előkelő külsőségek között rendezett estje. Nem tudjuk, mit esdőlünk inkább: a példás fegyelmet tartó karmester, Szvetolik Pastyán-Kojanov eszményi és finom vezetését, az énekkar pompás és néha — különösen a basszusokban — megdöbbentően elementáris hanganyagát, avagy az együttes sokoldalúságát és művészi lökéletességét. Legszebbnek a karmester Kojanov egy egyházi művét — amelyet a közönség meg is ismételtetett — és Tajcsevics népies komita-énekeit találtuk. Reméljük, hogy a kitűnő együttes hamarosan újra eljön hozzánk, műsoruk, tudásuk olyan sokoldalú, hogy nehéz egy estén beletni a sok kincsel. Beöthy Lydia

Szentgyörgyi

Pastyán-Kojanov

Antal Ila gratulál Apáthy Imrénének, a „Vitéz lélek” főszereplőjének

Szegedi primadonna — Pesten

A napokban Pesten töltötte néhány nap szabadságát Antal Ila, a szegedi színház fuvolahangú primadonnája. A „Vitéz lélek” előadását nézte meg egyik este. A szünetben beszélgettünk vele.

— Igaz, hogy Kolozsvárra akarják szerződtetni?

— Hivatalosan nem tudok róla. A szegedi közönséget nagyon megszerettem és remélem, ők is engem. Ezt a szezőnt biztos Szegeden játszom.

De Erdélybe is biztosan vágyik Antal Ila, mert csiki székely s a székely mégis csak ott van odahaza.

Mi újság otthon, Csikországban?

Atléta-Tibor, Feleki

Délibáb

KÉSZÜL A KEGYELMES ÚR ROKONA

Mezey Mária és Somlay Artur

Csontos Gyula és Somlay Artur

A Filmirodában, a Schlager filmvállalat Sztinyai Zoltán „A kegyelmes úr rokona” című regényének filmváltozatát forgatják Podmaniczky Félix rendezésében. A műterem egyik részében a kegyelmes úr dolgozószobája van beépítve, másik részébe felesége fogadószobája. A dolgozószobában hatalmas íróasztal előtt a kegyelmes urat, Somlay Arturt találjuk, amint felesége, Mezey Mária rá akarja venni, hogy egyik gyárát adja el.

— Kérhet tőlem új bundát vagy kalapot, még készpénzt

Greguss Zoltán és Mezey Mária
(MFI—Pálházy felvételek)

is, de csak korlátozottan, mert semmi kedvem ilyen közvetett úton segíteni az öccsét. Ám a dolgaimba ne avatkozzon bele — mondja határozott hangon a kegyelmes úr s az asszony kérését visszautasítja.

A következő felvételt a kegyelmes asszony dolgozószobájában készítik. A kegyelmes úr időközben meghalt, Mezey Mária fekete gyászruhát ölt s fogadószobájában fivérével, Greguss Zoltánnal tanácskozik az örökség biztosításáról.

— Irass vele alá egy érvényes nyilatkozatot, amelyben mindenről lemond — mondja Greguss Zoltán s ezt a mondását Szilasy Lászlóra érti, aki vérrokona a kegyelmes úrnak, ami rendkívül sok érdekes bonyodalmat okoz.

Szilasy László és Simor Erzsébet

A PEKINGI LEÁNY

Főszereplői:

Dorothy Lamour,
John Howard,
Akim Tamiroff

Bemutatta
a CORSO

A felső képen Dorothy Lamour még európai, de a Paramount smink-mestere kezdi kínaivá maszkírozni. Az alsó képen már pekingi leány, John Howard és Akim Tamiroff társaságában

(Paramount felvétel)

Blaha Lujza-film készül

Rendkívül érdekes filmterv valósul meg a legközelebbi jövőben. Asztalos Miklós, az író és Ráthonyi Ákos, a rendező szerződést írtak alá az egyik magyar filmgyártó vállalattal, amelynek értelmében filmet készítenek Blaha Lujza életéről és koráról. A film, a kiszivárgott hírek szerint, nagyobb költségvetéssel készül, mint bármely eddigi magyar film és az előtérben mozgó cselekmény mögött felvonultatják Blaha Lujza korának érdekes és jellemző figuráit. Még sokan élnek, akik látták, szerették és tapsolták Blaha Lujzát. Most majd a filmvászonon az új generáció is ízelítőt kap arról a korról, amelyben a „nemzet csalogánya” élt és tündökölt.

Indiánok a felvevőgép előtt

Észak-Amerika híres indián telepeln játszódik az a monumentális amerikai film, amely „Hatosfogat” címmel kerül rövidesen a budapesti közönség elé. A „Hatosfogat” a pionír kor hőskölteménye, amely megtartotta a honfoglaló idők lenyűgöző kalandosságát s mellette opikai tisztasággal szolgálja azoknak az embereknek az emléket, akik a kultúra számára meghódították Amerikát. A „Hatosfogat” az első film, amelynek felvételeinél engedélyezték a filmesek behatolását az indián rezervációba. A vörös statisztéria a törzsfőnökökön keresztül szerződött le a filmgyárhoz s ennek megfelelően a szerződést különleges indián jelekkel írták meg.

Egy életen át...

Van-e örökké tartó szerelem? — erre a kérdésre ad feleletet a Tobis-Wien-Film legújabb filmje, az „Egy életen át...” Egy fiatal bécsi polgárú áll a történet középpontjában, aki szerelmese lesz egy fiatal, diplomáciai pályán működő arisztokratának. A nap-sugarasan indult szerelemre csakhamar árnyék borul: a diplomatának új állomáshelyére, Washingtonba kell mennie. A lány Bécsben marad, mindenki közeledését elhárítja, s csak szerelme emlékének él. Mint egy csodában, úgy hisz abban, hogy a férfi visszatér hozzá. Hozzá — és gyermekükhöz. Így éli le életét, amelynek alkonyán a csoda valóra is válik. A szerelem apoltheosisa ez a film, amelyet a nagy német rendező, Gustav Ucicky — aki az „Édesanyám” és a „Postamester” rendezésével tette fejlfthetelenné nevét — rendezett, a témának kijáró finom eszközökkel és költői invencióival. A főszerepben Budapest régi kedvencét, Paula Wesselyt látjuk viszoni, akinek Joachim Gottschalk a partnere. Külön érdekessége a filmnek, hogy egyrésze Budapesten játszódik le. Az „Egy életen át...” budapesti bemutatójára rövidesen sor kerül.

JÁVOR PÁL ÉS
SZILÁGYI SZABÓ ESZTER

Egyik legforróbb pillanata ez a „Ma, tegnap, holnap” című szerelmi drámának, amely egy eldugott kis erdei kocsimában játszódik le Szilágyi Szabó Eszter és Jávor Pál között. Jávor Pálnak lebilineselően izgalmas bonyodalmak után itt sikerül először karjaiba venni Szilágyi Szabó Esztert, a film végzetes „örök asszonyát”. Az évad nagyszabású produkcióját Bánky Viktor, az avatott kezű rendező most forgatja a Hunniában. Érdekes, hogy a szövegkönyvet is Bánky írta Várady Szabó Sándor színművéből. (Palatinus-film) (Szente felvétel)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

FEBRUÁR 2-től 8-ig

VASÁRNAP

február 2

BUDAPEST I.

8.00: Ébresztő. Szózat. Hang-
lemezek. 1. Bihari János: Hal-
vágás, verbunkos palotás
(Regnum Marianum 3. sz.
cserekészecsap fúvózenekara,
vez. Keil Ernő); 2. Strauss
János: Kineskeringő (zongora;
Dohnányi Ernő); 3. Hlatky
Endre: Én ismerem egy palotát
(Melha Armandné verse, Ud-
vardy Tibor); 4. Grieg: a)
Szereitek; b) Madárka (Géczy
Barnabás zenekara); 5. Ma-
gyar gyermekdalok: a) All
a baba áll; b) Debreceben
kéne menni; c) Megy a gözös;
d) Lánc, lánc, eszterlánc
(Várhegyi Antal összeállítása,
gyermekkar); 6. Vecsey Fe-
renc: Valse triste, keringő
(Radiola koncert zenekar);
7. Tücsöklakodalom, népdal
(Kodály feldolg., Medgyasszay
Vilma); 8. Friml: Indián szer-
elmi dal (hegedű); 9. Janesin
Ferenc; 9. Tolnay Klári pa-
rasztnótákat énekel: a) Széles
a Balaton vize; b) Benedeki
kert alatt; c) Tizenhárom fo-
dor van a szoknyámon; d)
A rátóti legények; 10. Pécsi
József: Ünnepegy a háremben
(szalónzenekar); 11. Dankó
Pista: a) Lemondás; b) El-
törött a hegedűm (Magyari
Imre cigányzenekara); 12. a)
Lányok a legendát; b) Gémardú,
gémardú (Csetényi József).

8.15: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szent-
beszéd a városmajori plébánia-
templomból.

11.15: Evangélikus istentiszte-
let a Deák téri templomból.

12.20: Időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.

12.30: Székesfővárosi Zenekar.
Vezényel Rajter Lajos.
Közben

1.00: „Rádiókrónika.” Elmond-
ja Papp Jenő.

1.15: Hírek.

2.00: Hanglemezek. I. rész.
Művészlemezek: 1. Rossini:
A szevillai borbély — Figaro
belépője (Carlo Galeffi); 2.
Mozart: Szóktetés a szerály-
ból, ária (Ria Ginster); 3.
Paganini—Liszt: La campan-
ella (zongora: Jeanne Marie
Darré); 4. Serrano: Magyar
dal az „Alma de Dios” c.
operából (Tito Schipa); 5.
Dvorzsák: Szláv tánc, 46.
mű, szimfonikus tánc (berlini
áll. opera zenekara, vez. Erich
Kleiber); 6. Rimszkij-Korza-
kov: Szadko, bölesdál (Nina
Kochitz); 7. Cassado: Re-
quiebros (gordonka: Pablo

Casals); 8. Verdi: Otello,
hármás (Inghilleri, O. Dua és
L. Cilla); 11. rész. Géczy Bar-
nabás zenekarának műsorá-
ból: 9. Heuberger: Részlet az
„Operabál” c. operettből;
10. Arnold: Odakünn Wachau-
ban, dal; 11. Kötscher: Piz-
zicato tangó; 12. Jungherr:
Szerenád; 13. Rixner: Hop-
szasza, gyors polka; 14. Wink-
ler: Vég nélküli dal, keringő;
15. Hellmann: Romantikus
szerenád, tangó; 16. Raymond:
Budapesti Juliska, foxtrott.

3.00: „Vízkarok tanulsága.”
Lászlóffy Valdemár m. kir.
műszaki tanácsos előadása.

3.30: Beszkiart-zenekar. Vezé-
nyel Müller Károly. 1. Blan-
kenburg: Alabárdosok bevo-
nulása, induló; 2. Eördögh
János: Magyar nyitány; 3.
Bednarz: Régi bécsi dalok,
egyveleg; 4. Széll Kálmán:
Tábori táncok a „Lackfi” c.
operából; 5. Godard: Bölesdál,
gondolkasztó (Vargha Fe-
renc); 6. Komzák: Mün-
cheni keringő.

4.30: „A táblabíróvilág költője:
Berzsenyi.” Vitéz Bodor Aladár
előadása.

5.00: Hírek magyar, szlovák és
ruszán nyelven.

5.15: Honvédműsor.
6.00: „Az ifjúság a gyermekéért.”
A Budapesti római katolikus
egyházközségek hangverse-
nyének II. része. Közvetítés
a Zeneművészeti Főiskola
nagyterméből.

6.45: „Február.” Babay József
előadása.

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

7.20: „Utazások a vörös posta-
koosin.” (Krudy Gyula emlé-
kezete.) Közreműködik Föld-
ényi László és Somogyi Erzsé-
bet. Bevezetőt mond Márai Sán-
dor. Hanglemezekkel.

8.20: Sporteredmények.
8.30: A rádió szalónzenekara.
Közreműködik Marjay Erzsé-
bet (ének). Vezényel Bertha

Vitéz Bodor Aladár
(Halmi felv.)

István. 1. Millőcker—Rixner:
Szegény Jonathán, nyitány;
2. Liszt: Szerelmi álom (hang-
szerelte Bertha István, Mar-
jay); 3. E. Fischer: Száguldó
iramban; 4. a) Noseda Ká-
roly: Piros rózsák (hang-
szerelte Bertha István); b)
Polgár Tibor: Hópelyhek
tánc; 5. Lehár: Frasquita
dala (Marjay); 6. Losonczy
Dezso: Szimfonia.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Farkas Jenő cigányzene-
kara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven. Utánuk.

11.25: „A dal nagymesterei.”
Hanglemezek.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

11.00: Kurina Simi cigány-
zenekara.

12.05—12.35: Levente rádió-
főóra.

3.05—3.30: A Felten-gyári Dal-
kör. Vezényel Kézdi Krén
Géza.

6.00: Táncelemezek.

6.40: Nagy Lajos elbeszélései.

7.00: Melles Béla zenekar. Ve-
zényel Vincze Ottó. 1. Offen-
bach: Orfeusz az alvilágban,
nyitány; 2. Growald Ernő:
Falusi tájak, szvit; 3. Bizet:
Bölesdál; 4. Bizet:
A gyöngyhalszök, ábránd;
5. Heinecke: Romantikus ke-
ringő; 6. Kálmán Imre:
Ördöglovag, palotás; 7. Zoltai
Herr Zoltán: Nagyszébeni in-
duló.

8.00: Hírek.

8.10: Űgőversenyeredmények.

8.20: Hanglemezek.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

8.00—9.00: Budapest I. műsora.
(8.45-kor hírek.)

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd
a Szent Orsolyarend kassai
templomból.

10.00: Református istentisztelet a
kassai református templomból.

11.00: Hanglemezek.

11.15: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.

11.35—12.05: „A magyar far-
sang”. Költemények és hang-
lemezek. A verseket a kassai
középiskolás diákok adják elő.

2.05—12.35: Leventefőóra (Bu-
dapest II. műsora).

12.35—12.15: Budapest I. műsora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN:

A HAT! hívójeles adóállomá-
son, 9.125 kilohertzuson, 32.488
méteren. Közép-európai időszá-
mítás szerint éjjel 12—1.20-ig
és 1.30—3 óráig.

HÉTFO

február 3

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő, Torna.
7.00: Hírek, Étrend. Hang-
lemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Regényes utazás Hát-
szeg vidékén.” Felolvasás.
10.45: „A magyar térkép szü-
letése.” Irta Joós F. Imre.
Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-
gálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
Időjárásjelentés.
12.10: Balalajka-zenekar.
Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és
visszajelzés.
1.30: Szalónóös. 1. Pacher-
negg; Polka; 2. Fibich:
Poéma; 3. Micheli: Rózsák
és pillangók; 4. Zander: Szer-
elmes dallamok; 5. Klein:
Matróztánc; 6. Kemény Egon:
Emlékezés; 7. Dvorzák: Hu-
moresek; 8. Massenet: Elégia;
9. Bihari: Hadik öbester nő-
tája; 10. Szántó Jenő: Alt
Wien; 11. Rubinstein: To-
reador és Andalouse.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártolyanhírek, piaci és
élelmiszerárak.
3.20: Hanglemezek. 1. Beetho-
ven: „Dicsőít zenekara” (berlini
állami opera zenekara, vez.
Clemens Schmalstich); 2.
Händel: Xerxes, ária (Gigli);
3. Donizetti: A kegyencső,
ária a III. felvonásból (Irene
Minghini); 4. Schubert:
b-moll impromptu (zongora);
Wilhelm Backhaus); 5. Verdi:
A lombardok, hármás (Bianca
Scacciati, F. Merli és De An-
gelis); 6. a) Saint-Saens: A
hattyú; b) Simonetti: Madrig-
al (hegedű: Jaques Thibaud);
7. Wagner: A nürnbergi mes-
terdalnokok, részlet a III. fel-
vonásból (Hans Reinmar); 8.
Turina: Fandanguillo (gítár:
Andrés Segovia); 9. Puccini:
Pillangókisasszony, ária a II.
felvonásból (Bertha Kiurina);
10. de Falla: Rövid élet,
spanyol tánc (I. szám, a
brüsszeli nemzeti színház
zenekarát vezényli Bustin).
4.15: „A görög szobrászat.”
I. rész. Séta az athéni Akro-
polison, a perzsa vész előtt.
Irta Erdélyi Gizella dr.

- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés,
hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin
nyelven.
5.15: „Sándor vagy Alexander
Petőfi?” Halász Gyula elő-
adása.
5.30: „Ki a hatszázazredik?”
A Rádióélet tarkaestje a hat-
százazredik rádióelőfizető ün-
neplése alkalmából. Közveti-
tés a Magyar Művelődés Házá-
ból. Közreműködik: Bulla
Elma, Dayka Margit, Ehn
Marietta, Honthy Hanna, Kiss
Mányi, Lengyel Gizi, Lenhardt
Ilona, Muráti Lili, Rácz Vali,
Somogyi Erzsé, Ania Suli,
Simor Erzsé, Szőrényi Eva,
Turay Ida, Buday Dénes,
Eisemann Mihály, Erdélyi Mi-
hály, Fekete Pál, Hosszu Zoltán,
Komjáti Károly, id. La-
tabár Árpád, Latabár Kál-
mán, ifj. Latabár Árpád, Ma-
tány Antal, Mecseki-Hadffy-
Solyomossy-Vécsey négyzongor-
rás jazzegyüttes, Palló Imre
dr., Pataky Jenő, Pluhár
István, Somlay Artur, Sala
Domokos, Timár József, Uray
Tivadar, valamint a rádió sza-
lónzenekara, Polgár Tibor ve-
zenélésével, Mogyoróssy-tangó-
harmonika zenekar, az Ostende
rajközzenekara és Sárai Elemér
cigányzenekara. A keret szö-
vegét és egyes jeleneteit írta és
konferálja Kövály Gyula.
A szünetben kb.:
7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.
Utána kb.

- 8.40: Az Operaház zenekara.
Vezényel Fridl Frigyes. 1.
Respighi: Madarak, szvit; 2.
Rékai Nándor: Delibábos ró-
naságon, szimfónikus költe-
mény; 3. Schubert: h-moll
szimfónia (befejezetlen).
9.40: Hírek, időjárásjelentés.

Muráti Lili
(Stylus felv.)

A MŰSOR a jövő héten színesnek, válto-
zatosnak ígérkezik. Vasárnap „Híres asszo-
nyok a drámában” címmel Szabó Lőrinc tart
előadást, amelynek keretében Peéry Piri és
Szőrényi Éva lépnek fel. Hétfőn érdemes lesz
Szili Leontin hangmezejes előadását meghall-
gatni a „Szerelmes muzsikusok”-ról. Kedden

részleteket ad a rádió Cyrano de Bergerac-
ból. Szerdán a Székesfevárosi Zenekar
klasszikus operettszámokból álló hangverse-
nyét hallhatjuk. Csütörtökön operaházi közve-
títés. Pénteken Mindszenti István magyar
nótákat énekel, Szombaton Sarvan Csajko-
vecz jügoszláv kamaranékesnőt hallhatjuk.

- 10.00: Weidinger Ede szalón-
zenekara játszik.
Közben
10.30: „A hatszázazredik rádió-
előfizető meglátalmazása.” Kö-
szöntőt mond vitéz Somogy-
váry Gyula. Beszél Legényei
József dr.
11.00: Hírek német, olasz, an-
gol, francia és esperantó nyel-
ven. Utána kb.
11.30: Lovászi Ferenc cigány-
zenekara muzsikál.
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.30: „Olasz századok.” I. rész:
A Duglento. Irta Huszti Dé-
nes dr. Felolvasás.
7.00: Debussy: g-moll vonós-
nőnégyes. (Capet-vonósné-
gyes.) Hangmelez.
7.30: Német nyelvoktatás. Szent-
györgyi Ede dr. előadása.
8.00: Hírek.
8.10: Országos Postászenekar.
Vezényel Eördögh János. 1.
Strauss János: Denevér, nyi-
tány; 2. Dohnányi: Nász-
keringő a „Pierrette fátolya”
c. némajátékból; 3. Reini:
Két exotikus kép; 4. Kálmán:
Marica grófnő, egyveleg; 5.
Nagy Frigyes: Győzelmi in-
duló.
9.10: „Miért kell a mai nőnek
pénzt keresni?” Dr. Takaróné
Gáll Beatrix dr. egyetemi m-
tanár előadása.
9.40: Időjárásjelentés.

KASSA (250.1 m.)

- 10.00—11.00: Budapest I. műsora.
(10-kor hírek.)
11.05: „Százötven év előtti kas-
sai folyóiratok.” Pongrácz Ala-
jos dr. előadása.
11.20: Hanglemezek. Operett-
részletek.
11.40: Hírek magyar és szlovák
nyelven, műsorismertetés.
12.00—12.10: Budapest I. műsora.
12.10—1.20: A 21. honvédszolgá-
ezred zenekarának műsora, ve-
zenyel Hadányi Antal. 1. Mo-
zart: Così fan tutte, nyitány;
2. Strauss János: Kék Duna ke-
ringő; 3. Erkel: Bánk-bán, egy-
veleg; 4. Fahrbach: Körtánc;
5. Verdi: Troubadur, egyveleg;
6. Borsai: Tábori élet, induló.
Közben 12.40: Hírek Budapest
I.-ről.
1.20—4.50: Budapest I. műsora.
4.05—4.25: „A 34-es magyar grán-
átosok napja.” Miskolczy Ru-
dolf előadása.
4.25—4.45: „A világháború da-
lai.” Hangmelezek.
4.45—12.05: Budapest I. műsora.

K E D D

február 4

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Étrend. Hang-
 mezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Régi szívek, régi lel-
 kek.” Felolvasás. Irta Keéky
 István.
 10.45: „Divattudósítás.” Fel-
 olvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-
 gálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 Időjárásjelentés.
 12.10: Borsay Pál zongorázik.
 1. Beethoven: 32. variáció; 2.
 Fisz-dur románc; 3. Doh-
 nányi; Pastorale; 4. Kodály:
 a) Ésik a városban (Il pleu
 dans la ville); b) Allegro gio-
 coso; 5. Bartók: Este a széke-
 lyeknél.
 12.40: Hírek.
 12.55: Kriestaly Margit éne-
 kel zongorakísérettel.
 1.20: Időjelzés, időjárás-
 és
 vízállásjelentés.
 1.30: A rádió szalonzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyámhírek, piaci árak,
 élelmiszerek.
 3.20: Rácz Józsi cigányzene-
 kara. Közben
 3.40: „Mit főzünk.” Házi-
 asszonyok beszélgetnek.
 4.10: Gyermekdelután. „Alad-
 din és a csodalámpa.” Hang-
 játék. Irta Fáy Anna. (Az
 „Ezeregyéjszaka” mesegyűj-
 teményéből.) Vezetí Kilián
 Zoltán. Előadják a gyermek-
 szereplők.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelen-
 tés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin
 nyelven.
 5.15: „A szabadidő mozgalom.”
 Borbély Mihály dr előadása.
 5.35: A Kálvin téri református
 egyházközség hangversenye.
 Közvetítés a Kálvin téri
 templomból. 1. a) Rajter La-
 jos: Uram, tégy csodát; b)
 Árokháty Béla: Jézus Krisz-
 tus, szép fényes hajnal; Fa-
 ragó József—Csanády György:
 Székely himnusz. Énekli a
 ref. gimn. fiúzenekara, vez.
 Faragó József; 2. Ünnepi be-
 széd. Elmondja Ravasz László
 dr püspök; 3. Bach J. S.:
 d-moll preludium és fuga.
 Orgonán előadja Ákom Lajos;
 4. a) Stradella: Irgalmazz

Istenem; b) Mozart: Varáz-
 fuvola — Sarastro áriája
 (énekli Koréh Endre, az Ope-
 raház tagja); 5. a) Beliczay
 Gyula: Adagio; b) Couperin:
 Pastorale. Gordonkán előadja
 Zsámboki Miklós.

6.20: Hulezky László táneze-
 n-kara játszik.
 7.00: Hírek magyar, német és
 román nyelven.
 7.20: „Tanulnak a falu legé-
 nyel.” Közvetítés az érdi nép-
 főiskoláról. Beszél Budinszky
 Sándor.

7.45: Az Operaház előadásának
 ismertetése. (I. és II. felv.)

7.50: Az Operaház előadásának
 közvetítése. „Tannhäuser.” (II—
 III. felv.) Dalmú három felvonás-
 sban. Szövegét és zenéjét sze-
 rezte Wagner Richard. For-
 dította id. Ábrányi K. és rész-
 ben Várady S. vezénnyel Berg
 Ottó. Rendezte Márkus László.
 Személyek: Hermann, thüringiai
 örgróf — Székely Mihály;
 Erzsébet, unokahuga — Báthy
 Anna; Tannhäuser — Závod-
 szky Zoltán; Wolfram — Jám-
 bor László; Walter — Udvardy
 Tibor; Biterolf — Vitéz
 Tibor; Heinrich — Király
 Sándor; Reinmar — Littasy
 György; Venusz — Némethy
 Ella; Pásztorfiú — Layer
 Mária. A II. felvonás után kb.

8.55: Hírek.

A III. felvonás után kb.

10.05: Időjárásjelentés.

Majd: Mursi Elek cigányzene-
 kara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol
 és francia nyelven. Utána kb.

11.35: Szórakoztató hangleme-
 zek. 1. Lincke: Nakiri lako-
 dalma, nyitány (berlini német
 opera zenekara, vez. Walter
 Lutze); 2. Millöcker—Macke-

Báthy Anna
 7.50 (Vajda M. Pál felv.)

ben: Dubarry, dal (Erna
 Saek); 3. Schipa—Rocca:
 Liana hercegnő, dal (Tito
 Schipa); 4. Grothe—Kireh-
 stein: Orosz egyveleg (berlini
 filharmonikusok, vez. Macke-
 ben); 5. Chapi: A rab dala,
 spanyol dal (Galli-Curci); 6.
 Costa: Olasz dal (Titta Ruffo);
 7. Bella József Ernő: Utolsó
 levelém (Büky verse), dal
 (Alba Mazzoni); 8. Bellstedt:
 Nápoly (piszton: Willy Liebe).
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

5.30: Ruszin hallgatóknak.
 Kovács László ruszin népdako-
 kat énekel zongorakísérettel.
 5.55: Mezőgazdasági félóra.

6.25: Az Operaház előadásának
 ismertetése. (I. felv.)

6.30: Az Operaház előadásának
 közvetítése. „Tannhäuser.” (I.
 felv.) Dalmú három felvonás-
 sban. Szövegét és zenéjét sze-
 rezte Wagner Richard. For-
 dította id. Ábrányi K. és rész-
 ben Várady S. vezénnyel Berg
 Ottó. Rendezte Márkus László. (Sze-
 reposztást lásd Bp. I. műsorán.)

7.30: Francia nyelvtanítás.

8.00: Hírek.

8.10: Mursi Elek cigányzene-
 kara muzsikál.

9.00: „Tarka színészvilág Er-
 délyben.” Thury Elemér elő-
 adása.

9.30: Időjárásjelentés.

9.35—10.10: Táncelemek.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Budapest I. műsora.
 (10-kor hírek.)

11.05: Felvidéki turisztika. „Téli
 képek a Keleti Bükkből.” Der-
 női Klekner Emil előadása.

11.20: Hangmezek. Magyar nő-
 ták.

11.40: Hírek magyar és szlovák
 nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.10: Budapest I. műsora.

12.10: Szórakoztató hangmezek.

12.40—5.55: Budapest I. műsora.

5.55—6.25: A Földművelésügyi
 minisztérium mezőgazdasági
 előadásának átvétele Budapest
 II.-ről.

6.25: Mórnyé-Szakmáry Magda
 énekel, zongorán kíséri Schmidt
 Bella. 1. Puccini: Pillangó-
 kisasszony, ária; b) Bohémek
 Mimi áriája; 2. Bellini: Norma,
 ária; 3. Móry János: a) Ave
 Maria; b) Bölcsődal; 4. Ke-
 mény Egon: a) Kacagtál; b)
 Édesanyám; c) Lámpagyuito-
 gató.

6.50—12.15: Budapest I. műsora.

FELFRISÚLT a rádió szünetjele és akik
 hallották, örömmel állapították meg, hogy
 végre olyan a szünetjel, amely ellen
 senkinek sem lehet kifogása. Ez a szünetjel,
 a Rákóczi-induló első üteméből született, de
 az utóbbi időben már olyan vérszegényen,
 színtelenül hangzott, hogy semmit sem tu-
 dott éreztetni a csodálatos muzsika varázsá-

ból. A rádió zenei osztálya nem nyúlt a meló-
 diához, csupán technikai változtatásokat haj-
 tottak végre a néhány ütemen. A szünetjel
 ugyanis filmszalagról adja egy automatikus
 készülék. Ez a filmszalag az idő folyamán
 alaposan elkopott s most, hogy végre kicse-
 rélték, a szünetjelünk is varázslatosan meg-
 fiatalodott.

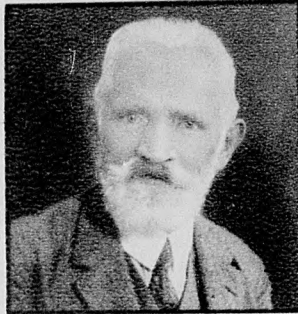
SZERDA

február 5

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Étrend. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Pillanatképek Madaira vidékén.” Irta Matolay Tibor. Felolvasás.
10.45: „A királyi futároktól a tűzfőnök postájáig.” Halász Gyula előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek. 1. Monuszko: Bajka, nyitány (a lengyel rádió szimfonikus zenekara, vez. Mazurkiewicz); 2. Proch: Téma és változatok, ária (Szabó Lujza); 3. Verdi: A végzet hatalma, ária a II. felvonásból (Ezio Pinza); 4. Liszt: Asz-dur keringő improptu (zongora: Alexander Brailowsky); 5. Rimszkij-Korszakov: Vihar, részlet a „Rettenetes Iván” c. operából, londoni szimfonikusok); 6. Bizet: Carmen — Kártyaárnia a III. felvonásból (Emmi Leisner); 7. Wagner: Lohengrin, ötös az I. felvonásból (Maria Müller, Margarete Klöse, Franz Völker, Jaro Prohaska, J. Manowarda); 8. Glazunov: Spanyol szerenád (gordonka: Maurice Maréchal); 9. Kienzl: A bibliai ember, ária (Peter Anders és gyermekek); 10. Puccini: Bohémélet, ária a III. felvonásból (Maria Caniglia); 11. Chabrier: Habanera (Lamoureux hangversenyzenekar, vez. Albert Wolff).
Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: A 15. honvédegyeszed zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Kéler Béla: Magyar vígjátéknyitány; 2. Seregi Artúr: Nálunk Budán, keringő; 3. Pécsi József: Magyar gyöngyök, egyveleg; 4. Millocker: Részletek a „Koldusdiák” c. operettből; 5. Fegyedy Sándor: Shvoy-induló.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, életmísterések.

3.20: Magyar Revü tánczenekara.
4.10: „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszán nyelven.
5.15: Bura Sándor cigányzenekara.
6.05: „Erdély hegyei.” Cholnoky Jenő dr egyetemi tanár előadása.
6.35: Holéczy Ákos együttes. Tagjai: Balázs Ibolya, Szücs Stefánia, Vécsey Ernő, Balázs Béla és Holéczy Ákos.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: Godin Imre, a bécsi állami opera tagja énekel zongorakísérettel. 1. Giordano: Fedora, ária; 2. Puccini: Nyugodt leánya, ária; 3. a) de Curtis: Canta pe me; b) Leoncavallo: Mattinata; c) Denza: Tarantella, olasz dalok; 4. Kaesóh Pongrác: a) Emlék; b) Cigánydal.
7.45: Külgügy negyedóra.
8.00: Közvetítés a debreceni Csokonai Színházról. „Csók-háború.” Operett három felvonásban, öt képből. Irta: Vitéz Vadady Albert. Zenéjét szerezte Fehér István. Vezényel Fischer Károly. Rendező Daniss Győző. Szereplők: Etelka néni — Katona Emmi; Éva — Márffy Vera; Teri — Földessy Lilla; Péter — Sághy István; Bandi — Andrási Márton; Dorottya — Chapo Ildikó; Tihamér — Polgár Gyula; Szonjas Béni, az Ó. T. T. T. elnöke — Lendvay Lajos; Kefe Márton, az Ó.

Cholnoky Jenő dr.
6.05 (Kurzweil felv.)

TEHETSÉGES, ügyes muzsikos Csanak Béla, akinek Rozmaring című operettjét nagy sikerrel közvetítette a rádió. Ötletes, friss melódiák, kitűnő hangszerezés jellemzi a fiatal muzsikus munkáját, amely egyike volt az utóbbi idők legjobb, rádióban előadott operettjeinek. Az operett kedves szövegét Harányi Zsolt írta. A Rozmaring egyébként

filmen is nagy sikert aratott és ugyancsak szép sikere volt színpadon is, ahol Páger Antal és Turay Ida játszották a főszerepeket. A rádióban Honthy Hanna, Szilasy László, Takács Rózi, Patáky Jenő, Kürthy György és Kubinyi alakították a pompás operett szerepeit. A Rozmaring melódiáit a rádió keresztül az egész ország „fütyülni” fogja.

T. T. T. alelnöke — Berta András; Kulauz — Mándoky Kálmán; Rendező — Burányi László; Portás — Várady László; Kati — Gazi Erzsé; Postás — Margittay Alajos; Vénkisasszony — Vadász Kató; Kulyás nő — Padur Teri; Virágársleány — Kapáló Magda; I., II., III. lány — Peterffy Gitta; Harasztosy Ica, Guthy Böske; Szolga — Mezey Károly; Szakállas úr — Fonyó József; Hordár — Molnár Tivadar. Az I. felvonás után kb.

9.00 Hírek.
A II. felvonás után kb.
10.10: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb.
10.45: A Rajkók zenekara muzsikál. Utána kb.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
Utána kb.
11.25: Táncelemezek.
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.10: Olasz nyelvtanítás. Galjerani Bonaventura előadása.
6.40: A rádió szalózenekara.
7.40: „Regényhősök.” Kolozsvári Granpierre Emil dr előadása.
8.00: Hírek.
8.10: Űgétversenyeredmények.
8.20: „Mindenből egy keveset.” Buttola Ede tánczenekara és a Rajkók cigányzenekara muzsikál.
9.10: „Egy muzsikás németországi naplója.” Otto Ferenc előadása.
9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Budapest I. műsora. (10-kor hírek.)
11.05: „Utazás a Szepességben.” Schmidt Lehel roznyói ev. felkész előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—3.20: Budapest I. műsora.
3.20: Kriszt Klári énekel, zongorakísérettel.
3.45—5.40: Budapest I. műsora.
5.40: „Szivárvány-est.” Jelenetek, dalok és költemények. Közreműködik: Halassy Mariska, Kédy Gyula, Fischer Károly. Zongorán kísér Szirmay Mária. Rendező: Darkó István.
6.35—12.15: Budapest I. műsora.

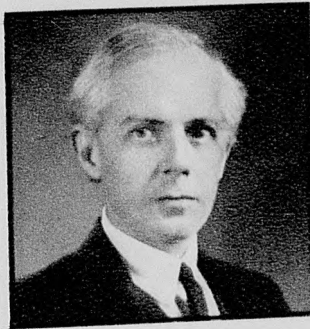
CSÜTÖRTÖK

február 6

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Első szerelem.” Bartók József elbeszéléseiből. Felolvasás.
 10.45: „A nagybányai Pénzverő utcában.” Irtó Ince Gábor dr. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himmusz. Időjárásjelentés.
 12.10: A József nádor 2. honvédelmi gyalogezred zenekara. Vez. Seregi Artúr. 1. Pazeller: Baross-induló; 2. Doppler: A két huszár, nyitány; 3. Waldteufel: Eljen a tánc, keringő; 4. Pécsi József: Magyar ábránd; 5. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak, magyar kép (összeállította és hangszerelte Seregi Artúr); 6. Lehár: Cigányünnepély; 7. Bányai Aladár: Diadal, induló. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.
 1.30: Lendvai Jóska cigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Szórakoztató hanglemek.
 4.15: Ruszin hallgatónak. „A fiatal ruszin költők új almanachja.” Az összekötő szöveget Mankovich Mária, a verseket Balezky Emil mondja el.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Hanglemek. Jazz-zongoraszámok.
 5.30: „Szántóföldi növények kártevői.” Rádiótanfolyam. I. rész. „Kórokozó szervezetek ismertetése.”
 6.00: Hanglemek.
 6.30: „A magyar baromfi útja a külföldi fogyasztóig.” Közvetítés a „Hangya” kecskeméti baromfi-, tojás- és gyümölcs-export telepéről. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Csodálatos mandarin. Tánodrma egy képen. Zenéjét szerette Bartók Béla. Lengyel Menyhért szövegét átdolgozta, az előadást rendezte és koreográfiáját tervezte és koreográfiáját rendezte Harangozó Gyula. Vezényel Ferencsik János. 2. Gianni Schicchi. Vigjáték egy felvonásban. Szövegét írta Forzano G. Fordította és rendezte Nádasdy Kálmán. Zenéjét szerelte Puccini. Vezényli Ferencsik János. Személyek: Gianni Schicchi — Maleczky Oszkár; Lauretta — Tamás Ilonka; Zita anyó — Gere Lola; Rinuccio, Zita unokaöccse — Sárdy János; Gherardo, Buoso unokaöccse — Szügyi Kálmán; Nella, Gherardo felesége — Orosz Júlia; Betto di Signa, Buoso sógora — Hámory Imre; Simone, Buone nagybátyja — Koréh Endre; Marco, Simone fia — ifj. Toronyi Gyula; La Cieca, Marco felesége — Szilvássy Margit; Spinelloccio mester, orvos — Toronyi Gyula; Jegyző — Komáromy Pál; Pinellino, varga — Mally Győző; Guccio, kelmefestő — Gaál József; 3. A játékdoboz. Balett kisebb-nagyobb gyermekek számára négy képen prólogussal és epilógussal. Zenéjét szerette Debussy. Szövegét írta Hellé André. Vezényli Kenessey Jenő. Rendezte koreográfiáját készítette és betanította Cieplinsky János. Az első játék előtt kb.
 8.05: „Szép magyar novella.” Kosztolányi Dezső: „Omlette á Woburn.” Felolvasás.

Bartók Béla

7.30

- A második dalmű után kb.:
 9.35: Hírek, időjárásjelentés. Az első előadás után kb.:
 10.35: A rádió szalónzenekara.
 11.00: Hírek német, olasz, angol francia és eszperantó nyelven. Utána kb.
 11.30: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 4.15—4.45: Táncelemezek.
 6.00: Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.
 6.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 2. Seregi Artúr: Napsugár, keringő; 3. Hruba: Bécs, ahogy sir és nevet, egyveleg; 4. Szöllőssy Ferenc: Balázs Árpád nótái; 5. Mihaelis: Kovácsműhely az erdőben, zenekép; 6. Hadácsy Rezső: Honvédek, előre, induló.
 7.30: „Mi minden történt ötven évvel ezelőtt.” Elmondja a régi idők krónikása.
 8.00: Hírek.
 8.10: Hanglemek. I. rész: Balettzene. II. rész: Operett-részletek.
 9.10: „A fácan ünnep.” (A reneszánsz ünnepségei.) Irtó Haraszti Emil dr. egyetemi m. tanár. Felolvasás.
 9.35: Időjárásjelentés.
 9.40: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.
 10—11.00: A rádió szalónzenekara.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Budapest I. műsora. (10-kor hírek.)
 11.05: Szlovák hallgatónak: „Vad Polyána nótás népe.” Dhanka Emil előadása.
 11.25: Magyar tánclemek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—4.15: Budapest I. műsora.
 4.15: Hanglemek. Szimfonikus művek.
 4.45—7.20: Budapest I. műsora.
 7.20: A Kassai Szalónnyolcas műsora.
 8.00—11.00: „Kassai legenda.” Történelmi képsorozat. Írta Darkó István. A „Pro Hungaria” magyar nők világszövetség kassai csoportjának előadása. Közvetítés a kassai Nemzeti Színházból.
 Közben 9.40-kor: Hírek Budapest I.-ről.
 11.00—12.15: Budapest I. műsora.

A PÉCSI művészeti hetek műsorából hétfőn adott ízelítőt a rádió. A budapesti filharmoniai társaság hangversenyét közvetítették a pécsi Nemzeti Színházból. A nagyszerűen sikerült hangversenyen kívül több érdekes előadást kaptunk a déli végek legszebb városáról. Egy-egy magyar város napja a rá-

dión keresztül sokban hozzájárul ahhoz, hogy utazás nélkül is megismerkedhessünk az ország ősi kultúrbásváival.

**FENYŐFÜRDŐ CSAK
A VALÓDI PILAVIN**

Délibáb

PÉNTEK

február 7

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek, Étrend. Hang-
 lemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „A görög-római sebészet
 és a mai kor sebészete.” Irta
 Sattler Jenő dr. Felolvasás.
 10.45: „Béri Balogh Ádám.”
 Irta Bodnár István. [Fel-
 olvasás.
 11.10: Nemzetközli vízjelzőszol-
 gálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 Időjárásjelentés.
 12.10: Ifjúsági Énekkarok.
 Közreműködik a XIII. ker.
 községi ütegguccai polgári leány-
 iskola énekkara. Vezényel Pá-
 pay Izabella. 1. Kodály: a)
 Pange lingua. Harmoniumon
 kísér Kocpecky Alajos; b)
 Ave Maria; c) Egyetem, be-
 gyetem; 2. Harnat Artur
 Boldogasszony...; 3. Kertész
 Gyula: Nagyszalontai kö-
 szöntő; 4. Népdalok: a) Ablak-
 komba; b) A gyulai kert
 alatt; c) Végimentem; d)
 Szánt a babám; e) Már mi-
 nálunk; f) Mikor megyek
 Románia felé; 5. Liszt: Ün-
 nepi dal. Zongorán kísér Ko-
 cpecky Alajos. Hangfelvétel.
 12.40: Hírek.
 12.55: Kálmán Mária hegedűl,
 zongorán kísér vitéz Pongrácz
 István. 1. Paradis; Siciliano;
 2. Mozart: Rondo; 3. Csizik
 Béla: Dal a holdhoz; 4. Zsolt
 Nándor: Valse caprice.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és
 vizállásjelentés.
 1.30: A rádió szalózenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci és
 élelmiszerárak.
 3.20: A Mária Terézia 1. hon-
 védgyalogezred zenekara. Ve-
 zényel Pongrácz Géza. 1. Tho-
 mas: Mignon, nyitány; 2.
 Pongrácz Géza: Baba, szvit;
 3. Grieg: Két norvég tánc;
 4. Strauss János és József:
 Pizzicato tipegő; 5. Dezsőfy
 György—Growald: Magyar
 rapszódia; 6. vitéz Náray
 Antal: Americana-induló.
 Közben:
 3.40: „Mit lözzünk.” Házi-
 asszonyok beszélgetnek.
 4.15: „Híres kereskedők.” (Rho-
 des Cecil). Kislégi Nagy Dénes
 dr egyetemi magántanár elő-
 adása.

- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés,
 hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin
 nyelven.
 5.15: „Munkában az erdélyi
 Itatalság.” Horosz Béla elő-
 adása.
 5.35: „Régi gordonka-muzsika.”
 Kerpely Jenő gordonkázik
 zongorakísérettel. 1. Porpora:
 (1686) F-dur szonáta; 2. Ge-
 miniani: (1666) Siciliano.
 5.50: Sportközlemények.
 6.00: Sári Elemér cigányzene-
 kara muzsikál. Vargha Imre
 énekel. Dalok. Bartha János:
 Suhog az őszi szél (Éndrődi
 Sándor verse); népdal: Nyá-
 ron vályogot vetek; Kubányi
 György: Most kezdődik a
 tánc; Fráter Béla: A fonóban
 szól a nóta; Dankó Pista:
 Nem jó mindig (Pósa Lajos
 verse); Allaga Géza: Befűtta
 az utat a hó (Tóth Kálmán
 verse); Dajka László: Hűz-
 zad, húzzad, öreg cigány
 (Pethő Antal verse); Szép
 asszonynak kirizálok, népdal;
 Balázs Árpád: Ahogy én
 szeretek (Farkas Béla verse);
 Boconádi Szabó Imre: Tulipá-
 nos a szüröm; Csárdás-
 egyveleg.
 7.00: Hírek magyar, német és
 román nyelven.
 7.20: „Csalódások.” Irta Kis-
 faludy Károly. Rádiószimpadra
 alkalmazta Turchányi István
 és Galamb Sándor. Kisfaludy
 Károly verseire a zenét sze-
 rezte és vezényli Vince Ottó.
 Rendező Csanády György.
 Személyek: Elemér gróf —
 Abonyi Géza; Kényesi báró —
 Matányi Antal; Lina — Lu-
 kács Margit; Lombai —
 Kürthy György; Elek —
 Pataky Jenő; Lidi — Keéry
 Panni; Luca — Aghy Erzsi;
 Mokány — Tompa Sándor;

Sala Domokos
(Diskay felv.)

Vilma — Füzes Anna; Ta-
 más — Sala Domokos; Antal
 — Benkő Bálint.

- 9.40: Időjárásjelentés.
 10.00: Beszkürt-zenekar. Ve-
 zényel Müller Károly. 1. Saint-
 Saens: Hósi induló; 2. Ros-
 sini: A selyemlétra, nyitány;
 3. Čilea: Lecouvreur Adrien-
 ne, ábránd; 4. Stephanides
 Károly: Karnevál, jellemkép;
 5. Pausperl: Az „O du Lieber
 Augustin” története 1679-ben,
 hangulatkép; 6. Bihari: To-
 borzó.
 11.00: Hírek német, olasz, angol
 és francia nyelven. Utána kb.
 11.25: Hanglemezek. 1. Bach:
 B-dur kis preludium és fuga,
 orgonaszóló (Eduard Commel-
 te); 2. Caccini: Amarilli, dal
 (Dinh Gilly); 3. Vivaldi:
 A-dur szvit, hegedűszóló
 (Adolf Busch); 4. Beethoven:
 A fájdalom gyönyöre (Elisa-
 beth Schumann); 5. Brahms:
 Fsz-dur rapszódia, zongora-
 szóló (Elly Ney); 6. Guiraud—
 Tertis: Melodrama, mélyhe-
 gedűszóló (Lionel Tertis); 7.
 Sibelius: Találkáról jött a
 lány, dal (Marion Anderson);
 8. de Falla: Rövid élet, spa-
 nyol tánc (II. sz., a brüsszeli
 királyi színház zenekara, vez.
 Bustin).
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.55: Kerpely Jenő gordonkázik
 zongorakísérettel. 1. Trick-
 lir; (1750) C-dur szonáta;
 2. Schank: (1650) Gavott.
 6.10: Gyorsírótanfolyam. Sza-
 ley Géza előadása.
 6.40: „Wagner Bayreuthban.”
 Hanglemezek.
 7.40: Csengery Ilona meséi.
 8.00: Hírek.
 8.10: Pertis Jenő cigányzene-
 kara muzsikál.
 9.00: „Afrika nyersanyagai.”
 Csizsár Béla előadása.
 9.30: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Budapest I. műsora.
 (10-kor hírek)
 11.05: „A nemzetiségek iskolái.”
 Sziklay Ferenc dr előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák
 nyelven, műsorismertetés.
 12.00—3.40: Budapest I. műsora.
 3.40: Szlovák ifjúsági felőra.
 „Verne Gyula, az ifjúság bál-
 ványa.” Grega Sándor elő-
 adása.
 4.10: Tánclemezek.
 4.45—12.15: Budapest I. műsora.

ELSŐRANGÚ volt Vereckei Rezső „Nóták
 a vadásztársnyában” című zenés, cigány-
 muzsikás összeállítás. A legszebb régi va-
 dásznóták hangzottak el a mikrofon előtt s
 köztük sok olyan dal is, amelyről kevesen
 tudták, hogy egyik-másik híres magyar em-
 ber nótája volt. Az előadás sikeréhez sok-
 kal hozzájárult a széphangú Básthy-Badies

Gyula, akit szeretnénk minél többször hallani
 a mikrofon előtt. Sala Domokos olvasta fel
 az összekötőszöveget, természetesen most is
 remekül. Szép magyar beszéde, jókedvű, lel-
 kes előadásmódora régen kedvelté tették ezt
 a tehetséges színészt a rádióhallgatók óriási
 tábora előtt.

SZOMBAT

február 8

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Étreud. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „A gyermek hétköznapja.” János Alfréd előadása.
10.45: „Mit nézzünk meg?” A középkori vízöntőedényeket a Nemzeti Múzeumban. Ismereti dr Pásztor Balázsé.
11.10: Nemzetközi vízjelzés-olgalat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Csorba Gyula elgányzenekara. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: Hanglemezek. 1. Wolf—Ferrari: Susanne titka, nyilány (a milánói Scala zenekarárt Ettore Panizza vezényli); 2. Schultze: Fekete Péter, operaszíjlet (Heinz Matthei és H. H. Nissen); 3. Grieg: a) Albumlap; b) Pillangó, zongoraszó (Arthur de Greef); 4. de Curtis: Olasz dal (Gigli); 5. Moniuszko: Jawnuta, szimfónikus tánc (a lengyel rádió szimfónikus zenekara, vez. Mazurkiewicz); 6. Fernando: Két spanyol dal (Cristina Maristany); 7. Strauss János: Keringő-egyveleg (szalózenekar); 8. Kodály: Háry János — a) Piros alma; b) Felszántom a császár udvarát, népdalok (Palló Imre dr); 9. Boulanger: Nocturne (hegedűszó: a szerző); 10. Grothe: Köszöntlek, német dal (H. E. Groh); 11. Spetter: Bolgár dalok, gordonkaszó (Bojanka Wassilewa); 12. Wohlgemuth: Szép ifjúság, dal (lipesei férfiak, vez. a szerző); 13. Capaldo: Tarantella (Rosetta Ferlito); 14. Rachmaninov: cisz-moll prelúd (Jack Hylton zenekara).
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfoiyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
4.15: A kassai rádió műsorából: „Épül az új kassai rádióleadó.” Közvetítés Enyickéről. Beszél Budinszky Sándor.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A rádió postája.

5.40: Liszt: Les preludes, szimfónikus költemény. (Amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg.) Hanglemez.

6.00: „A táplálkozás időszerű kérdése.” Néhány jótanács disznóölés idején.

6.30: Pázmán György zongorázik. 1. Dohnányi: a) fisz-moll rapszódia; b) f-moll caprice; 2. Liszt: Velence és Nápoly, tarantella; 3. Bartók: Allegro barbaro; 4. Geszler György: Bűgösöcska; 5. Pázmán György: Szerenata és Allegro.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „A heregkissasszony.” Operett két felvonásban, előjátékkal. Részben Edmund About elbeszélése nyomán írta Leon Victor. Zenéjét szerette Lehár Ferenc. A rádió szalózenekarát vezényli Marthon Géza. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Hadzsi Stavros, parneszi herceg — Laurinsin Lajos; Photini, parneszi hercegnő, a leánya — Tamás Ilonka; Marula dajka — Dinyenyésy Juliska; Chistodulos, szolgál, Marula férje — Malczky Oszkár; Dimitri, idegenvezető, a fiúk — Koltay Gyula; Bill Harris, tengerésziszt — Sárdy János; dr Clerinay, botanikus — Dalnok Viktor; Thomas Barley, egy londoni bank főnöke — Rátkay Márton; Gwendolyn, a felesége — Budanovits Mária; Mary Ann, a leányuk — Gyurkovits Mária; Periklesz, rendőrőrnök — ifj. Toronyi Gyula; Spiro — Pataky Ferenc.

9.10: „Elboesátó szép üzenet.” Bevezetőt mond Ottlik Géza.

Pázmán György

6.30

A verseket elmondja Timár József.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Farsangi tánczene. Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál, Kékes Irén énekel. Dalok. Huber Gyula: Messze az út mitőlünk; Thegze-Gerber Miklós: Kék a szemed; Szávold Richárd: Huncut, ki a szerelmet tagadni meri (Kubányi verse); népdalok: a) Ejnye, ejnye, barna legény; Rengő, ringó nád; Cszimadia; Peng a kasza (Rakk I. verse); népdalok: Sej, midőlog az, Hideg a Nemere, Deres, a rozmaryng; Kubányi György: Ninesen abban semmi. Tánclemezek. Közben:

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.10—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőja.

7.00: A Székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Magyar Dénes László. 1. Urbach: Zenei szappanbuborékok, egyveleg; 2. Strauss János: Bécsi polgárok, keringő; 3. Siede: Kínai uccai szerenád; 4. Lehár: A mosoly országa, egyveleg. 5. Seregi Artur: József nádor induló.

8.00: Hírek.

8.10: Űgetőversenyeredmények.

8.20: Szentgyörgyi-vonósnégyes. Tagjai: Szentgyörgyi László, Dömötör Tibor, Kocsis László és Hütter Pál. 1. Schubert: a-moll vonósnégyes; 2. Majorossy Aladár: Vonósnégyes, 9. mű.

9.00: „Egy kolostor Savoyában.” Dénes Tibor dr előadása.

9.30: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Budapest I. műsora. (10-kor hírek.)

11.05: „Szép felvidéki novellák. Rác Pál elbeszélése.” A bevezetőt Marék Antal dr írta.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek Magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—6.00: Budapest I. műsora.

6.00: Thomas: Mignon, nyitány (Berlini filharmónikusok zenekara). Hanglemez.

6.10—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II. ről.

6.40—12.15: Budapest I. műsora.

BESZÉLNI kell arról, hogy a hangosfilm-előadások közvetítése, sajnos, nem vált be a mikrofonon keresztül. A film, ha hangos is, mégis elsősorban a szemet elégíti ki s így a legzseniálisabb rádióbemondó sem tudja visszaadni nekünk a pergő mozgógép jelene-

teit. Az ilyen film közvetítéseknél egy ember élvezheti végig a filmet. A szpiker. A közönség azonban kissé bosszankodva kell fel rádiókészüléke elől és töprengve kérni, hogy miért nem kapta meg inkább hanglemezekről a film válogatott zeneszárait.

Délibán

Fecskefészek

IRTA: ILLÉS ENDRE

Már a zöld bádögkoeka is lestezt. Amikor megtudtam, hogy fecskefészek-levest forrasztottak a dobozba, azonnal megvettem. A szenvedélyt és a gyöngédséget, ahogyan akkoriban egy-egy kerek rákkonzerv vagy emeletes anánásdobozka után nyúltam, könyvespolcok mellől hoztam magammal.

Mindéz elég régen történt. S most, hogy visszagondolok a zöld dobozba forrasztott fecskefészekre, s mindarra, amit ez a kifogástalan angol áru felidéz, úgy látom, már melegezőzöm.

Akkor nem tettem.

Zsuzsáé volt a fecskefészek. Neki vettem.

— Mi ez? — kérdezte Zsuzsa.

Szeles, napos tavaszi dél volt. A Ménesi úton még lüdbörzött a sár. A fák hegyes, szúrós gallyakal döfködtek a híg levegőbe, az ágak végén itt-ott komoran kibújt és körülnézett egy fekete-zöld póttöm rügy. Zsuzsa világos, tágablakos emeleti sarokszobájában álltunk. Éppen csak beléptem...

Ahogyan Zsuzsa valamit után nyúlt, amit attól a pillanattól magáénak mondhatott: a hangja fényesebb lett, a bőre forróbb. Olyan volt ez a változás, mint ha a kívülről belülről tavaszi nap mellé itt a szobában még egy kis zseblámpát gyújtottak volna. A szavában, a szeles mozdulatában alig észrevehetően villant ez a külön fény.

— Mi ez?

— Fecskefészekleves.

— Én kapom?

— Te.

Átkarolt és nevette.

— Te örült... Gyönyörű!

Az ajkát éreztem.

— Miért kapom?

— Tíznapos fordulómk van. Tíz napja csókoltalak meg először.

Megsimogattam rozsdásbarna kötött ruháját — már az íróasztalánál rendezkedett.

— Itt fog állni. Nézd, a világ leghasználatabb fészke... Dobozba zárt fecskefészek. Milyen szép az asztalomon ez a zöld szín. Mindig rád fogok gondolni...

Odajött hozzám:

— Ilyen kedvesen tudsz kiengesztelni?...

A kínai fecskefészkekkel a szalagana fecske rakja. Ez a fészkek — egy szegény szalagana fecskepár fészke — arra volt itélve, hogy ne ismerje meg a nyugalmat. Azzal kezdődött, hogy emberi kéz utána nyúlt... Tengeren ringott, vánházakban adóztatták, azután zöld dobozba forrasztották, eladták, megvették, ajándékozták... Most itt pihent Zsuzsa asztalán. Nem sokáig pihenhetett.

Egy szabályosan fehér és rózsaszín porcellánbaba kezébe vette, jelemelle, megforgatta.

— Mi ez?

A porcellánbaba vendég volt. Rokon. Zsuzsa sógornöje. Félórával utánam érkezett.

— Mi ez?

Zsuzsa unottan jelelte:

— Fecskefészek!

— Érdekes! Sose láttam még... Hát kaptható? Kihűt kaptad?

— Tőle — mulatott felem Zsuzsa.

— Tőle? Miért?

A tengeren átfőtt fecskefészek sem hallott még olyasmit, amit Zsuzsa jelelt.

— Tudod — magyarázta rosszkedvűen — tíznapos fordulómk van. Tíz napja csókolt meg először.

KÁRPÁTI PATAK

Kicsinyke ér. Alig csobog.

Átlábalják az asszonyok, de építeni rá lehet.

Nem csap be ő dolgos kezét.

Olyan, akár egy költemény, mely lassan kezd, aztán kemény vállára kapja anyagát, s átlépi a gátak falát.

Igy kap erőre őszidőn.

Zúdul, akár a vízözön.

s az összetákol sok fenyő libeg fürtjén, mint levegő...

Főlttem ring a hegy-kalap.

Nézem, amint a fejsze csap,

mint készül szépen a tutaj.

Zizeg, mereng az őszi gally,

s egyet gondol tán velem:

szép lenne most egy szerelem.

A völgyben végig, mint halak,

kormányfarkú fák alszanak.

TAKÁTS GYULA

Katinka nevetett. Irigyen, kedvelően nevetett. Buta kis porcellánbaba volt. Nem hitte el, amit Zsuzsa mondott.

Most látom, hogy ennek a történetnek egyetlen hőse van: Zsuzsa. Róla kellett volna többet mondanom. De hogyan idézzem most fel? Unottságát, szertelenségét, csókját, keskeny csuklóját, rőtgesztenye haját — izmainak azt az örökös éberségét, mintha állandóan kifeszített kötélen járna... Mindez úgy elmúlt, elszállt, mint egy felriasztott madársereg. Ma csak magyarázni tudnám... Magyarázni is alig. Amit akkor mondott: nem is tréfa volt, — talán fintor. Vagy inkább komoly, súlyos rosszkedv, amolyan únott legyintés.

Még nincs vége.

Néhány nap múlva a baba meghívott vacsorára. Olyan erőszakos volt, mint mindig, — mint a törésgyűlölő, égetett, fehér agyag. Zsuzsa megkísérelte elhárítani a meghívást, — azután mégis elmentünk mind a ketten. Kocktél kapunk. És igazán nem sejtettük, hogy ezután meglepetést találunk: fecskefészeklevest.

— A tiétek... — mondta elégtelleg a porcellánbaba.

— Az enyém? — csodálkozott Zsuzsa.

— Igen, a tiétek! Még akkor délben ellop-tam az asztalodról. Nem vetted észre?... A tiétek.

Olyan következetesen ragozott „tiétek”, hogy ez a nyelvtani szigorúság, ügylátszik, mégis gyanu volt. Gyanakodni kezdett ránk.

— Hát ilyen egy fecskefészek leves — mondta elég egyszerűen, indulat nélkül Zsuzsa. Leverten néztük.

Fületlen keszében kocsonyás, színtelen lé volt. Valahogyan rosszkedvünk lett. „A tréfám”, gondoltam. „Nem vigyáztunk rá”.

Ne küldje az előfizetési díjat utalványon, mert 20 fillér portót kell ráfizetni. Kérjen a postán postatakarékpénztári befizető-lapot, melynek ára 3 fillér és azon küldje be az összeget. A mi postatakarékpénztári számunk 9244.

— Felhívtam a Majestic szakácsát — magyarázott a baba, — ő mondta, hogy csirkelevésben kell jelforraltatni... És gombát is ajánlott belé — hát nem ízlelték meg?

— Nem — akasztotta meg szárazon Zsuzsa.

Amikor hazafelé mentünk, hosszú ideig hallgattunk, jósokára kérdeztem csak meg:

— Nem vetted észre, hogy már nincs az asztalon az a zöld doboz?

— Nem — felelte. Hangjában semmit sem enyhült a szárazság.

Megint hallgattunk.

— Mondd, Zsuzsa, tulajdonképpen melyikünk haragszik most a másikra? — szorítottam meg a karját, amikor elváltunk.

Nem jelelt.

Később, évek múlva, valakinek elmondtam ezt a történetet.

— Tudod, ha szeretni akartuk volna egymást, ha meg akarjuk tartani ezt a szerelmet, ki kellett volna lépünk a körből. A barátok köréből. Az állóvízből. Az alattomos, észrevétlen fertőzöttségéből. Mert akármire nyultunk, mindentől keserű mérgezettség lett. Gyanú, rosszkedv, vádaskodás. Mások kezére kerültek a dolgaink, idegen kéznyomokkal idegenedtek el tőlünk. Azt hiszem, hogy még a tréfából, a könnyűségből, a megvesztegető súlytalanságból is ki kellett volna lépünk. A szerelemhez forróság kell, szenvedély, eszméletlenség. Az a korty ital, ami Tristannak és Isoldának jutott a hajón. De nekünk nem volt erőnk se a fecskefészeklevéshez, se a szenvedélyhez. Ezért kellett elválnunk.

SZÁZEZREK

ohaját valósítja meg a Magyar Népművelők Társasága

ÉRDEKES REGÉNYEK RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL

című érdekesítő kis regények sorozatos kiadásával.

A Társaság izléses kiadványa nemcsak szórakoztatást, tiszta magyar nyelvet, gazdag és értékes képanyagot nyújt az olvasónak.

Minden pénteken új szám jelenik meg

100 oldalon, 64 oldal a kis regény, 36 oldal a képes rész.

Ára 10 fillér.

Nem csoda!

Szív adja szíveknek.

Gazdag lélek a szegényebb testvéreknek.

Kapható minden újságárusnál és dohánytözsdeben, valamint Tolnai Világlapja könyvesboltjában, Budapest, VII, Dohány uccá 12

Két évtizedig volt ez az épület az erdélyi színészet hajléka

Kolozsvári séta az ország legszorgalmasabb színháza körül

Ha országos viszonylatban valami megkülönböztető jelzővel kellene dekorálnunk Kolozsvár nagymúltú színházát, a „legszorgalmasabb” jelző versenyen felül őt illetné. Az erdélyi magyarságnak nem volt még egy hasonló aktivitású kultúrintézménye, mint a kolozsvári Thália. Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Arad, Brassó, Marosvásárhely és a székely városok színházaiban és szegényes pódiumain, akárhányszor a magyar színjátszás delizsáncos hőskorát idéző körülmények közt szolgálták a szellemi, lelki pallérozódás és az együvértartozás nemes gondolatát; a nemzet napszámosai voltak tehát a gyakorlatnak annak a fokán, amit túlzás nélkül „hősiesnek” nevezhetünk.

Kimutatásokat tesznek elém, ebből látom, hogy például a legutolsó lajstromozott munkáiban 800 körül mozgott az előadások száma (hazai és külföldi klasszikusok, modern írók, erdélyiek és román szerzők művei szerepelnek a listán, drámában, zenés vígjátékban, operetben egy sem hiányzik a nagysikerű pesti újdonságok közül (s a művészi szempontból vett legteljesebb igénybevétel

Előadás után a társalgóban Csóka József, Haáz Joli, Nagy István, Krémer Mancsi, Fényes Alíz és Csengerli Aladár

Délibáb

anyagilag is hasonló próba elé állította az intézményt.) Evi bevételének egyharmadát fizette különböző adók címén az államnak, egymagában többet, mint amennyit a pesti színházak együttvéve lerónak hasonló címen. És hogy mégis fenn tudta magát tartani, annak a magyarázata az erdélyi magyarság rendkívül kulturális hivatástudatában leledzik.

E külső színek ismertetése után ismerkedjünk meg kissé a színház belső életével is. Az igazgatóság emeleti helyiségében Kemény János báró, az erdélyi magyar szellemi

Báró Kemény János és Lukács főtitkár

Akik a legtöbb nyiltszíni tapost
kapsák: Sándor Stefi és
Fülöp Sándor

A komikus és a komika:
Csóka József és Rajnay Elly

megmozdulások lelkes fiatal vezére, a Helikon házigazdája fogad lekötelező szívéllyességgel. Az ő személye és szerepe kultúréletünkben éppen annyira ismert, mint amennyire becsült. Szinte gyerekember korában fáradhatatlan harcosa és istápolója erdélyi magyarságunk létfontosságú ügyeinek, intézményeinek. Ha kellett zászlónak adta nevét és erejét, de szívesebben vállalkozott és dolgozott személytelenül. Magánügyei és céljai egyben

közügyek voltak. Legfőbb gondja most, mint a művészi személyzeté is „az átköltözés” a Nemzeti Színházba, amely szimbólikus, történelmi jelentőségű tény a volt kisebbségi színház életében.

A színpadon a „Peleskei nótárius” magyar falut ábrázoló díszletei közt Szabados Árpád főrendező, igazgató irányításával serény próba folyik éppen. Hetényi Elemér félévszázados színészi pályafutásának jubileumára készül a felújítás. Szabados biztos érzékkel máris premierképes állapotba gyúrta a darabot, a munkáját jellemző műgond, szakértelem, hosszú és érdemes pálya gyümölese, amelynek során különösen a Székelyföldön szerzett nagy érdemeket. Színész, rendező, darabíró egyszemélyben. *Tóth Elek* és *Réthely Ödön* dialógusát figyeljük. Öröm hallani azt a magyar beszédet, amit ez a két nagymúltú remek színész beszél. Ők a régi kolozsvári színházi hagyományok élő letéteményesei. *Fényes Aliz* és *Nagy István* következik soron. Percek alatt végeznek, kiforrott értékek, még Pesten is a legélen lennének. Nagy István első filmje, az „Elnémult harangok” majd bizonyosságot tesz erről. *Kovács Györgyöt* és *Borovszky Oszkárt*, a drámai társulat két főerősségét éppen elmenőben cövekeljük fényképezőgépünk elé, előbbi mint társasági színész kiváló különösen, utóbbi a klasszikus darabokban és az operettben egyaránt nélkülözhetetlen. *Deésy Jenő*, *Benes Ilonka*, *Coppán Flóri*, *Közsegi Margit*, *Haáz Joli*, *Lantos Béla*, *Bodó György*,

Szabados Árpád főrendező, Rajnay Elly és Perényi János

Deésy Jenő és Közsegy Margit, a közönség két kedvence

Perényi
a dráma
veszi át
„Fiatals
Homu
kerekség
Mancit,
Fülöp S
társával
darabba
nevető
ragyogó
évődik
sen túle
rút, ho
kollégái
Igy
adásig
hivatas
próbájá
ket, m
— V
— A
— N
Ezt

Akik

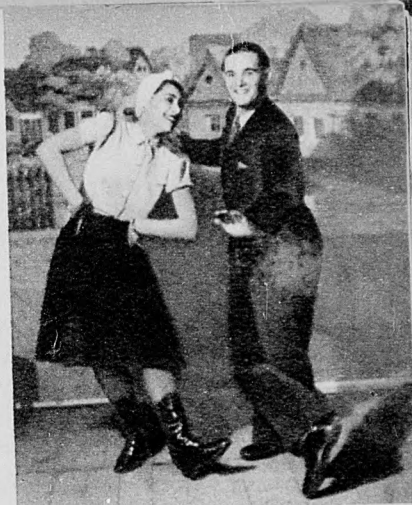
Az el
Ková

Délibáb

Perényi János, Senkálzky van még jelen a próbán, aztán a dráma elvonul és lényegesen több kedéllyel az operett veszi át az uralmat a színpadon. A gárda éppen a „Fiatalság — bolondság” című újdonságot próbálja. Homm Pál, az atlétatermetű bonviván, aki egyben a földkerekség legszolidabb szerelmes színésze, ölbe kapja Krémer Mancit, a szép primadonnát s úgy éneklí nagy áriáját. Fülöp Sándor, aki egyben rendez is, táncoskomikus társával, Csengeri Aladárral és a kítúnó Csókával, az új darabban is merényletet tervel a kolozsvári közönség nevetőidegei ellen. Sándor Stefi és Báza Éva, a két ragyogó táncoszubrett Ditrói P. Bélával, az énekes hőssel évődik „darabon kívül”. Táncal győzik, de Ditrói fölényesen túléneklí őket. A bájos kis Rajnay Elly azzal kelt derűt, hogy próbára ismét úgy elcsúfította magát, hogy kollégái is nehezen ismerik fel.

Igy folyik a munka kora reggeltől szinte az esti előadásig az ország legszorgalmasabb színházában. Tehetség, hivatásszeretet, jókedély jellemzi a nehéz kisebbségi évek próbáját kiállott társulatot. Ha megkérdezed bármelyiket, mi a legbensőbb vágya, ezt feleli:

- Végre fellépni a „Nemzeti Színház”-ban ...
- A pestiben ?
- Nem, „csak” a Hunyadi téri gyönyörű régi színházban. Ezt válaszolja a kolozsvári színész, s ahogy azt a

Báza Éva és Csengeri Aladár hőcipős szteptánca

Homm Pál karban tartja Krémer Mancit (Kovács, Kolozsvár felvételei)

„csak”-ot mondja, abban a lokálpatrióta és a kolozsvári színházi hagyományok iránti büszkeséget kell érteni. Ahol pedig ilyen forró hit van a művészen, ott leki-csinylés volna „vidéki” színházról beszélni. Majd meglátjuk: Kolozsvár nem istá-poltja, hanem méltó versenytársa lesz a fővárosi színházi kultúrának. Mint hajdanában volt ...

Szefeddin Sefket bey

Akik a régi Kolozsvárt idézik: Tóth Elek és Réthely Ödön

Az első vonalbeliek közül: Kovács György és Borovszky Oszkár

Bodó György, Havady Nagy Honka a „Gázi” kutyával

TAMA TÁNCA

IRTA: SÁGODY JÓZSEF

Tama örökké táncolt. Virágos kis maláji sziget szülötte volt, kecses, bimbózó lányka, aki mindig a part mentén kószált és várta a hajókat. Lomha járású holland és amerikai gőzösök érkeztek kéthetenként az öbölbe s Tama mindig ott volt az érkezésnél. A matrózok már ismerték. Apró törekeny csecse-becséket hoztak neki s ő táncolt megejőben, kedvesen, repdesve, csapongva, áhítattal. Ahogy nőtt Tama, úgy forrószodott bele a táncba. Kislányos mozdulatait az érett lány vágyakozó hajlongásai, tetszélgesei váltották fel. Szemei villogtak, dereka karesú volt, mozdulatai érzékies s valami szent megszállottság tükröződött az arcán. Már nemcsak az embereknek táncolt, hanem a holdnak, a csillagoknak is. Forró éjszakákon két tenyerét az égnek fordítva szökdell, hajladozott a tompa üstöb ütemére, melyet hű követője és gyerekkori játszótársa Aloí vert egyforma ütemmel.

Aloí tizenegyle éves volt, Tama tizenhat. Aloí először csak testvéri szerelelet érzett. Szerette Tama kacagását, odaadását, gyerekes mókait és kedveskedését. Később, nem tudnám pontosan megmondani mikor, átlüszesedett. Lehetséges, hogy ez akkor kezdődött, amikor Tama a nagy szürke hajó érkezésénél újra táncolt s az egyik matróz elkapva derekát magához szorította. Aloiban halálos gyűlölet ébredt s ha nem kapja el Tama figyelmeztető tekintetét, talán leszúrja a matrózt. Tama aznap este zokogott először s szebben táncolt mint valaha, de ezt csak Aloí látta . . .

— Olyan jó nézni téged Tama — mondta a fiú s Tama mindent elfelejtett. Aloí nyaka köré fonta két szép bársonyos karját és jelkacagott :

— Tetszem neked Aloí?

— Mindenkinek tetszel — felelt áhítattal a fiú, — de nekem mindenkinél jobban !

— Szerellek Aloí ! Te vagy a legjobb, legkedvesebb fiú az egész szigeten. — Aloí izmos karjaiba akarta tenni a lányt, de Tama kisiklott.

— Nem így szerellek Aloí. Szépen, úgy mint kisgyerek korunkban.

Aloinak tágra meredtek a szemei. Fialat izmai muzsikáltak a forró éjszakában, látta Tama csodálatos idomait, gyönyörű alakját s nem tudott válaszolni. Nem tudta szavakba önteni a vágyak hőmpölygő, mindent előntő áradását. Ő már tudta, hogy a hit gerjedelme hallalja benne hívó szavát, de Tama . . . benne talán csak szunyadt még a szeretkezés ősi ösztöne s Aloí most elmosolyogta magát . . .

— Jól van Tama. Aloí türelmes, Aloí vár, Aloí szerel . . .

Pedig tévedett Aloí. Tamában már perzselt a vér. Nyugtalan álmai voltak s szemei messzire néztek, mert érezte, hogy jön valaki, messziről jön, aki más lesz mint a többi és egészen más mint Aloí. És a valaki meg is érkezett. Viharos volt a tenger, nagy hullámokat vetett s a távolból egy nagy fehér vitorlást hőmpölygetett a szél. A benszülöttek már órák hosszat álltak szorongva, kíváncsian a parton. Az ő hajójuk még nem volt esedékes, ez egy másik, idegen hajó volt. Tamának esendően dobogott a szive és várt mozdulatlanul a többiekkel. Késő este lett mire a hajó le tudott horgonyozni. Emberek szálltak esónakba, hogy körülnézzenek hova vetődtek. A matrózok között volt Allan a másodkormányos, izmos, napsütött arcú, kékszemű, szőke fiú. Olyan kék volt a szeme, mint a tenger. Tama ezt mingyárt észrevette, lázas buzgalom szállta meg, hogy a fiú közelébe jé-közébe s módjólott megörüll, amikor hallotta, hogy a hajó megrongálódott s nem folytathatja egyelőre az útját. Maga se tudta miért örül olyan nagyon, csak érezte, hogy így jó. A sziget főnöke barátságosan fogadta a jövevényeket. Jámor emberek voltak a benszülöttek. Örültek a hajóknak és az idegeneknek. Másnap este történt, hogy a matrózok újra partra szálltak s velük volt újra Allan is. Tamát biztalták a benszülöttek, hogy mutassa be táncát, de Tama talán életében először hűzódzott egy kicsit. Aztán a matrózok is kérlelni kezdték s ő intett Aloinak. Aloí szóltan volt. Szemeiben különös fények villódtak, de megütötte a dobót s ültéget mindig gyorsabban és gyorsabban, ahogy Tama mozdulatai kívánták. Tamába pedig ma mintha valami különös izgalom szállott volna. Folyton gyorsabban mozgott, szája szögletében buja mosoly ül s forgott, forgott mindig szédültebben, mert érezte, hogy Allan nézi, le sem veszi róla a szemét.

Allan, a norvég a hajósfíú, valóban őt nézte. Ilyen igéző látványt még sohasem látott és ilyen juresán se érezte magát még soha. Hajósok ivadéka volt, bátor, nyiltstlvü, jókedélyü fiú. Asszonyok még sohase zavarták meg gondolatait. Egyszer volt egy kis ideálja, lenszőke, szeplős, nyurga lány, de nem volt az igazi. Mire az első nagyobb hajóút után hazatért, a lány már asszony volt. Másnak a felesége. Allan hajózott tovább, mintha mi sem történt volna. Félig behunytt szemeiből felvillant néha a csodálkozás és kívánat ha mulatóss asszonyt látott, de ennyi volt az egész.

Most az üstdob monoton zenéje és előtte ez a lümeményes, karesú, barnatestű lány elbávolette. Felszerelte volna kapni karjaiba és elvinni a hajóra a kabinjába. A matrózok tapsa tértette magához. Tama kecesen, lihegve hajlongott. Aloi állt némán, szóllanul, valami vad sejtélemmel. Amikor megtört a varázs, Allan mosolyogva simogatni kezdte Tama haját, az egyik karjával átölelte s vitte magával. A matrózok kuncogtak, Aloi pedig nem tudta mit tegyen.

A part szélén egy kiugró fa gyökerére ültek. A tenger csendesen csapódott a fövénynek s az égen kigyulltak a csillagok. Allan nem győzött betelni Tama szépségével. Simogatta, becézte, jobban jól hajolt s amikor a lány szemérmesen elkapta fejét, magához rántotta. Mindketten most érezték először a csók ízét. Allan statalsága és Tama viruló szépsége úgy lobogott a csendes, tropusi éjszakában, mint valami messzire látszó tűz, melynek fénye megfesti az eget.

A következő napok boldog mámorban teltek. Allan kedveskedett Tama szüleinek s megígérte, hogy gondoskodik lányukról. Tama Allan kunyhójába költözött, melyet ott állítottak föl a part-szélén, ahol először részegítette meg őket a szerelem. Csak Aloi járkált némán, szóllanul. Nem merte jelelősségre vonni Tamát, annál sokkal jobban szerette s Allan iránt sem érzett gyűlöletet. Egyszer amikor Tama szembejött vele, letért az útról, nem akarta elárulni szomorúságát. Tama pedig mindenről megfeledkezett. Aloirol, a többiekről és arról is, hogy rohamosan múlnak a napok.

Minden éjjel Allan karjaiban aludt, aki úgy dédelgette őt és akit úgy szeretett. A missziós pap összeadta őket. Tama kuncogott a meghatottságtól. Végre elérkezett a búcsú napja. Allan úgy gondolta, hogy elintézi ügyes-bajos dolgait s visszalér mindörökké Tamához, akinek a búcsú pillanatában már szíve alatt szunynyadt kettejük szerelmének drága gyümölcse. Elment a hajó, már a füstje sem látszott, amikor Tama még mindig lobogtatta kendőjét.

Hosszú hetek multak el szorongó várakozásban. Tama már nem táncolt, csak néha a holdfényben, amikor

senki nem látta. Aloi meglátogatta egyszer, úgy jött mint valami csendes kutya, hűségesen és szelíden. Tama beszélt neki boldogságáról és arról, hogy Allan nemsokára visszalér. De a hajó nem akart megérkezni. Minden délután órákon át nézte, leste a tengert. Aloi észrevette, hogy Tama napról-napra sápadtabb lesz. Fel akarta vidítani. Elhozta újra az üstdobot, de Tama leintette. A hajó pedig tovább is késett.

Egyszer aztán a soros hajóval egy matróz érkezett, aki annak idején Allannal volt együtt. Tamát valami furesa, vad félelem fogta el, félt, rettenetesen félt, hogy a matróz rossz hírt hozott. Valóban úgy volt. Az öreg tengerész elmondta, hogy két héttel azelőtt Allant lesodorta a hajóról egy nagy hullám, ki akarták menteni, de már nem lehetett segíteni. Utolsó kiáltása Tama neve volt. Nem tudták megtalálni. Tama a rettenetes hírre összeesett. Aloi és a tengerész vitték kunyhójába. Este, amikor a hold korongja feltűnt az égen, Aloi kilépett a kunyhóból, hogy Tama hugát elhívja. Tama bágyadtan emelte fel fejét s hogy nem látott maga mellett senkit, lassan felemelkedett. Alakja egészen áttetsző volt. Mint valami finom tündér ragyogott az illatos éjszakában. Lassú imbolygó léptekkel ment le a fövényen egészen a víz széléig. Kitérte két szép karját s mintha a távolból hallotta volna Allan hívását...

— Jövök... — suttogta elhaló hangon, — jövök Allan — s megindult a csendes víz felé. Langyos volt a tenger és olyan jámboran fogadta Tamát. Tama legalább is így érezte. Előbb a térdéig ért a víz aztán puha vállait lepte el s egyszer csak elvesztette az egyensúlyt. Egész könnyű lett a teste, csendes sóhaj szakadt fel a melléből, még azt is érezte, hogy fölülte a víz bugyborékolni kezd. Ugy merült el a vízben mint egy gyönyörű piros virág és az utolsó gondolata is Allan volt. Allan, akivel nemsokára újra találkozhatik...

Három nap múlva Aloi találta meg a fövényen. Az ajka derűs volt, mintha mosolyogna. Aloiinak nagyon fájt a szíve, elföldelte Tamát, a sírjára rengeteg virágot hordott. Aztán esténként később is kijárt megbékélt szívvel a kedves sírhoz és csendesen, hogy csak Tama hallja, ütügetni kezdte az üstdobot, mert érezte, hogy Tama ilyenkor mindig kilibben a tisztásra és olyan finoman, olyan kecesen táncol, hogy az öreg hold is nyitva felejtí száját.

Déliabáb

Barsi Ödön

Kilián Zoltán
(MFI felv.)

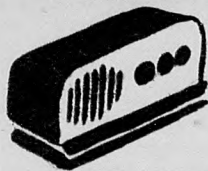
Kiszely Gyula
(MFI felv.)

Sala Domokos

Willant Rezső

Öten a

A hallgató otthon kényelembé helyezkedik és leül rádiókészüléke elé, hogy meghallgassa a műsorban piros ceruzával megjelölt számot. Míg a zenés vagy prózai előadást végigélvezi, nem is tudja elképzelni, mennyi gond, milyen részletes és alapos munka előzte meg az előadást. A tisztelt hallgató legfeljebb az előadók, a színészek nevét jegyzi meg magának, a rendező a műsorszám összeállítójának neve csak akkor vésődik bele emlékezetébe, ha egész sereg olyan előadás fűződik össze nevükkel, melyeknek sikerét nem lehet amúgysem egykönnyen elfelejteni.

Az alábbi sorokban öt olyan nevet szólaltatunk meg, akiknek nevét a rádióból az egész ország közönsége kitűnően ismeri. Valamennyien az első vonalban állnak a rádióban, amit csinálnak, az mindig kipróbáltan kitűnő. Így tehát valószínű, hogy a közönség kíváncsi lesz munkájuk kulisszatitkaira is.

A rádiórendező

munkájáról és a hangjátékrendezés feladatairól Barsi Ödön, sokszáz magyar hangjáték rendezője beszél.

— A rádiórendező elé sokszor kerülnek nagyobb feladatok — mondja — s nehezebb problémák, mint a színpadon dolgozó kollégája elé. A közönségnek a hangokon keresztül kell bemutatni a szereplők egyéniségét, jellemét, azonkívül érzékelteni kell vele az időt s a tájat is, amelyben a történet lejátszódik. A rendezőnek kell gondoskodnia arról, hogy a hangjáték teljes illuziókeltően hatva, fel tudja kelteni a csupán hangokat kapó közönség érdeklődését. Ez a munka könnyebb lesz, ha olyan hangjáték kerül a kezünk alá, amelyben kevés a szereplő s ugyanekkor a szerepek egymástól határozottan elválasztott hangkarakterek. Például öreg férfi, fiatal legény, öreg asszony, fiatal lány hangja. Régebben a szinte öncélúvá fejlesztett hangkulisszák uralkodtak az összes nagyobb külföldi stúdiókban. A különféle zörejek és zajok; vonat dübörgések, különféle állathangok és gépzakatólások valóságos orgiája jelentette a hangjátékot. Ez az idő végérvényesen elmúlt. Ma a hangkulisszák csak másodrangú szerepet játszhatnak és csakis indokolt esetben. A jó rendező tehát csíjában bánik a hangkulisszákkal, de elhagyni természetesen nem is akarja, mert sokszor csak a jellegzetes zörejt vagy zaj tudja a környezetet és az időt érzékelteni. Például Shakespeare „Vihar”-ját képtelenség lenne megfelelő zajlemezek nélkül előadni. A rádiórendezésben különösen nagy szerepet kapott újabban a kísérőzene. A hangsúly természetesen mindig a szövegen van és a zene csak aláfestheti a darab egyes jeleneteit. Önálló jelentőséghez csak egészen kivételes esetekben juthat.

A rádió gyermekelőadásairól

a népszerű Kilián Zoltán beszél. Ezek a gyermekórák igen kedveltek még a felnőttek előtt is.

— Két esztendővel ezelőtt, amikor a Felvidéket visszakaptuk — mondja Kilián Zoltán, — felvetődött a terv, hogy úgynevezett iskolarádiót csináljunk. A felvidéki iskolák legelőbbje fel volt szerelve hangszórós rádiókészülékekkel, nekik akartunk a délelőtti tanítási órák alatt műsort adni. Tanárember vagyok s így a rádió rámbízta ezt a feladatot. A gyermekműsoroknak csakhamar oly nagy lett a sikerük, hogy az adásokat át kellett tennünk a délutáni órákra, amikor otthon s nem az iskolában minden gyermek végighallgathatja a szórakoztatva tanító műsorszámokat. A rádió gyermek-

Rádióról...

A. M. N. MUZEUM
HÍRPOSZTÁLYA

játszó csoportjának jelenleg harminc lelkiismeretes, lelkes kis művésztagja van. Kedden 6—10 éves, szombaton 10—15 éves gyermekeknek adunk műsort. A kis szereplők hallatlanul nagy buzgalommal, lázzal játszanak a mikrofon előtt, ahol köztük nincsenek sztárok. Az a kislány, aki egyik nap a primadonna volt, a legközelebbi adáson már kis szobalányszerepet is ugyanolyan szeretettel játszik el. A gyerekek olyan gyorsan megtanulják szerepüket, hogy két próba után már meg is tarthatjuk az előadást. Ma már külön tehetséges hangjátékiró és zeneszerző gárda dolgozik a kis művész-társulat számára.

A rádiózené

problémáinak Kiszely Gyula egyik kétségtelenül legalaposabb ismerője.

— Amikor rádiómuzsikáról beszélünk, tulajdonképpen azokra a zeneszámokra kell gondolnunk, melyeket egyenesen a rádióban történő előadás céljára komponáltak. Ez a rádiómuzsika ma már nagyon fontos kiegészítője a hangjátékoknak, az esetleg zenével átszótt prózai vagy más előadásoknak. A jó rádiómuzsika annak a műnek, amellyel előadásra kerül, mindig a lelkiségét fejezi ki. Nagyon fontos, hogy a rádiómuzsika komponistájában fokozott tisztelete éljen a stílusnak. A zenével ragyogóan érzékeltethetünk minden kort, természetesen csak úgy, ha a zene és a zenében szerepet kapó hangszerek a korhűség törvényei szerint dolgoznak. A zene ugyanolyan fontos a rádióban, mint a színpadi előadásoknál a díszlet.

Sok érdekes probléma merült fel régebben egyes hangszerekkel kapcsolatban. Miért van jobb „mikrofonhangja” az egyik hangszereknek, mint a másoknak. Ma már, amikor bámulatosan érzékeny és kítőnő hangszórókkal dolgoznak a rádiók s mikrofonjaink is tökéletesek, ennek a problémának a megoldása kizárólag „ültetés kérdése”. Egyik hangszer közelebb, a másik távolabb kell, hogy kerüljön a mikrofontól. A stúdióban játszó zenekarok egészen más elhelyezés szerint játszanak, mint a hangversenytermekben. Ki hinné, hogy például a fuvalát távolabb kell játszattunk a mikrofontól, mint a hatalmas bombardonokat. Hogy egy zenekar jól szerepeljen a mikrofon előtt, azt sokszor fáradtságos munka előzi meg. Méterről-méterre kell kimérni egyes zenészek helyét.

Az előadóművészek közül

nagyon gyakran hallhatjuk a hangszóróban Sala Domokos izes hangját felesledülni. Sala Domokos a rádió és a színész viszonyáról beszél.

— Szerintem az a színész, aki a színpadon megállja a helyét — kezdi szavait, — az ember marad a mikrofon előtt is. Ennek ellenére mégis megjelenik a színpadi színésznél sokszor az úgynevezett rádió „lámpaláz”, ha a mikrofonhoz kerül. Itt nincs játék, itt minden a hang. A rádiószínészt nem segíti sugó, ő olvassa a szerepét s mégis tökéletesen érzékeltetni kell hangjával mindazt, amit a hallgató nem láthat. Ez a feladat nem könnyű. Ha a színész a színpadon megbottlik szerepében, a közönség jóformán észre sem veszi a botlást, vagy egy pillanat múlva tökéletesen ellefejtí. A rádióban nyelvbottlas botránnyos. A hallgató felszisszen és jogosan, az előadás hangulatát teljesen tönkre tudja tenni a mikrofonon a jó színésznek egyébként érdekes lehető-

ségeket is ad. Így például egymaga öt-hat szerepet is eljátszhat. Ilyen hangfregoli például Kürthy György, aki már 9—10 szerepet is játszott egy előadás keretei közt. Külön színésztechnikát követelnek a felolvasások. En egy-egy elbeszélést elég sokáig tanulmányozok, boncolok s csak akkor állok a mikrofon elé vele, amikor már az elbeszélés legkisebb részletét is ismerem.

Azt mondják, hogy a színészek főleg a taps hiányzik a rádióelőadások után. Hát ez a taps megjön, csak hogy a rádióhoz írt le velek formájában. Az elismerő levél van olyan jóleső a rádiószínész számára, mint a színházi tapsvihar.

A prózai-zenés

összeállítások, hanglemezes előadások már régen megkedveltették Willant Rezső nevét a közönséggel. Vajjon, hogy készül az ilyen előadás?

— Minden előadásom egy-egy ötleten alapul — mondja Willant Rezső. — Legutóbb amerikai hanglemezeket kaptunk s ebben találtam meg Tutankamen trombitájának hangjáról szóló felvételeket. Rögtön megszületett az ötlet. Mutassuk be Tutankamen trombitájától egészen napjainkig a hangszerek seregének legérdekesebb példányait. A lemezekhez szorgos könyvtári munka után, a zenetörténeti adatok figyelembevételével írtam meg a szöveget. Az előadásnak, hála Istennek, szép sikere volt. A magyarnótás előadások előkészítése néha hetek munkáját igényli. A rádióknak óriási népdalgyűjteménye van. Innen szedem ki a megfelelő dalokat, melyek köré aztán az előadást írom. Az ilyen prózai zenés előadásokat rövidhullámon közvetítjük az amerikai magyarságnak is, azonban megrövidítve. Illetőleg az előadásoknak zenében és prózában sürített kivonatát közvetítjük.

György László

Leckék a házasságról

IRIA:
Bosszay Margit

Ha a házasság kérdése szóba kerül, a legtöbb hozzászóló már ott elvéli a dolgot, hogy a házasságot teljesen egyforma mértékkel és egyforma nézőszögből bírálja a nő és a férfi szempontjából. Pedig . . . a házasság a nő szempontjából az érem egyik, a férfi szempontjából az érem másik fele. Teljesen különböző, sőt . . . teljesen más értékű fele.

Egészen bizonyos, sok elfojtult vagy nem okosan gondolkozó asszony lesz majd, aki ennek a cikksorozatnak egyes részeiben nem ad igazat nekem. Sőt bosszankodni fog, meg azt gondolja, minek hánytorgatom én ezt a kérdést és minek állok a férfi mellé, amikor ügyis tulontul erős önmagában is.

Erre az a válaszom, hogy hiszem, ezeket az asszonyokat is meg fogom győzni. A többit pedig, aki nem zárkózik el az igazság és a tények elől, és aki szívesen tanul, rá fogom vezetni olyan dolgokra, amelyeknek bizonyosan nagyon sok hasznát veszi, és amelyekkel házasság életének sok hibáját, tévedését küszöbölheti ki.

Folytassuk tehát az éremnél.

A házasság a nő részére — függetlenül a munkától, az egyéni érvényesüléstől, vagyontól, rangtól és bármifől — a legelsőlegesebb cél . . . Hivatal . . . Az egyetlen hivatal, amely ha szerencsésen elérte, mindent adhat neki, és amely ha nem érte el vagy rosszul sikerült neki, mindentől megfoszthatja. Akkor is ha gazdag, akkor is ha kenyérkereső, mert házasság nélkül élete legfőbb célját nem érheti el és így életét nem élheti ki maradéktalanul. Természeti és társadalmi törvény, hogy a nőnek ha anya akar lenni, vagyis ha a legtöbbet, legnagyobbat, amit az élet nyújthat el akarja élni . . . férjhez kell mennie.

Ha a fiú tanulni kezd, a szülő éberrel figyeli: mihez van kedve, tehetsége? Lehet-e, érdemes-e magasabb iskolát végezteni vele vagy adja-e iparosnak, kereskedőnek? Vagyis . . . célt keres neki . . . Jövőt . . . Érvényesülést . . . Megélhetési lehetőséget . . . Ahol majd megmutat-hatja, mit tud és mennyire boldogul.

Bizony nem így van ez a lánynál. Igaz, hogy ma már annál is figyelni a szülő, hogy mire van hajlandósága, tehetsége, kedve és ki is taníttatja a legnagyobb áldozat árán is, de bizony . . . minden tanulás és egyéb siker meg érvényesülés jeleit és előt, úgy a szülő, mint a leány előtt legszebb átomként ma is a házasság lebeg.

Vagyis ugyanakkor, amikor a férfi előtt egyetlen célként, az élet legfőbb értelmeként a munka áll, a leányoknak a természet törvénye,

Isten rendelése, a társadalom határozata a férjhezmenést láti ki célul.

Ha többel, egybe nem is mondanánk a házasságról, már ez is meg kell, hogy döntse azt az általános asszonyi véleményt, amely szerint a házasságban mind a két fél egyenlő elbírálás alá esik, egyforma köteleességekkel és jogokkal bír és egyforma áldozatot hoz. Mert hogyan is lehetne egyenlően elbírálni azt a dolgot, amelyben az egyik fél sokkal többet kap, mint a másik? Mert az asszony bizony többet kap. Nevet, társadalmi állást, biztonságot, védelmet, eltartást és mindenek fölött . . . gyereket.

Na igen, igen, tudom, a férfi is sok mindent kap a házasságban. Kap asszonyt, aki érte él, oltthon, amely érte meleg és kedves, figyelmet, törődést, gondoskodást és szintén gyereket is. De . . . ugyanakkor, amikor ezeket megkapja, elveszíti a férfi részére az élet legfőbb javát, legnagyobb értékét: a függetlenséget.

A nő . . . nem veszíti el ugyanazt. Sőt, most nyeri meg. Új, szabad, a lánynál sokkal többet érő, szélesebb skálájú ember lesz. Más lesz. Asszony . . . Feleség . . . Anya . . . Most érkezett be. Most teljesül ki. Saját otthona van. Ahol ő parancsol, ahol ő az úr. Persze, van ami fölött ő rendelkezik. Ötlei, kedvtelése, amelyeket megvalósíthat. Jöhet, mehet, szórakozhat. Tetszés szerint oszthatja be az idejét. Független. Asszony.

A férfi nem lesz más a házasságban. Nem teljesül ki. A férfi csak férj is lesz . . . A nőnek az, hogy feleség, anya, mindent jelent. A férjnek az, hogy férj — is — csak hatáskör kibővítést. A férj továbbra is megmarad ügyvédnek, orvosnak, kereskedőnek, szabónak, házmesternek, de a munkától fennmaradó idejében . . . férj is lesz . . . Apa is.

Tudom, vannak nők is akik dolgoznak és akik szintén csak a munkától fennmaradó idejükben feleségek, anyák és háziasszonyok. Azt is tudom, hogy ez külön óriási és a férjtel fel nem beszélhető munkatöbbletet jelent és energiatöbbletet követel. De ez más lapra tartozik, ez egészen más. A nő, férje nélkül nem lehetne feleség, anya, de a férfi bizony a felesége nélkül is orvos, ügyvéd, kereskedő, szabó vagy házmester. Ilyenformán az egyenlő elbírálás máris nem állhat meg. De ugyanígy nem állhat meg az egyenlő köteleesség és a jog sem.

A köteleesség azért nem lehet egyenlő, mert nem azonos. És egyforma mértékkel csak az azonos dolgokat lehet mérni. A férfi kötelessége a házasságban az, hogy eltartsa, védje családját, jó legyen hozzá és mindent legjobb tehetsége szerint megtegyen érte. Az asszonyé pedig, hogy megbecsülje férjét, a kezéhez adott anyagi javakat és legjobb tudása szerint soha nem szűnő szeretettel munkálkodjon családjá jóvoltáért.

A férfi joga: a családfő, tehát a családban az első ember joga, aki felelős a család minden tetteért, anyagi és erkölcsi javaiért. A feleség nem felelős férjéért . . . Sem anyagilag, sem erkölcsileg. Ellenben felelős neve becsületéért, tisztaságáért, az otthon nyugalmáért, a gyerekek és a férj testi, lelki jóvoltáért és az anyagi javak felhasználásáért. Még akkor is . . . ha ő is keres . . .

A többitől ezután.

Déliak

Nőkül a nőknek

Dr. Hattyásy Katalin

Az előkelő belvárosi divatszalon hatalmas, földigérő ablakain egyelőre még csak a köd gomolygása látszik keresztül, a puha szőnyegeken lépkedő próbakisasszonyok azonban már a napsugaras tavasz ruháit mutatják be.

Szép a hosszított vonalú, mustárszínű tavaszi kosztüm, sötétkék szoknyával, de nagy sikert aratnak az eddigiéktől csak tíz-tizenöt centis kabáthosszal eltérő, férfiszövetből készült modellek is. Sok kosztümnek a zsebét készítik zipzárral és egészen furesa sálakat mutatnak hozzá.

A ruhák? Tündérik! Legalább tíz évvel megfiatalítanak mindenkit, az ügyes vonalakkal eltüntetett tíz kilóról nem is beszélve. Az idei tavasz specialitása a szinte túlzásba vitt ráncolás, amelyet azonban olyan rafináltan alkalmaznak, hogy cseppet sem erősíthet. A legegyszerűbb angol ruhákat kivéve, derékon szinte minden ruha húzott. Nagyon érdekesek az egészen síma, elől gombolódó, felsőrészhez csatlakozó, köröskörül húzott szoknyák, amelyek rendszerint egy árnyalattal sötétebb színűek, mint a derék. Láttuk ezt a megoldást kétféle zöld, kék, barnadrapp és szürke összeállításban. A másik újdonság: a vállzseb. Két kis „hasítás” a vállon, az egyikből kifitveg a zsebkendő. Ezeket a zsebeket néha egészen fent.

Télen angórakalapot köttettünk — most már elkezdhetjük horgoltatni az új tavaszi modelt

Délibáb

Női fájdalmak,
fej- és fogfájás
ellen

NEOKRATIN

fájdalom
csillapító

PATIKÁBAN P 150, 80 ES 24 FILL.

Elegáns fekete délutáni ruha,
majomszörzsebekkel

a vállvarrásnál, néha valamivel lejjebb, ferde vonalban helyezik el.

Ugy hatnak ezek a modellek, mint „tavasz a télben”, rajtuk viszont határozottan van valami „tél a tavaszban”. Sikerült ugyanis a virágtüzeket a bálteremből átmenteni a tavaszi korzóra. Kosztümön, ruhán gyakori a virág s ha valaki nagyon kíváncsi, annak azt is megmondhatjuk, hogy az idén az orgona lesz a divatos.

Berakás és ráncolás — jól megférnek egy ruhán

Egyszerű, szürkeesikós angol kosztüm. Előkelő „próbakísasszony” hordja: Tolnay Klári

SomlóVali kék velúrbársony, sárgadiszés, turbános ruhája

Tolnay Klári és Somló Vali ruhái

„A szökéssel mindig baj van” című Vaszary-darabban

A nézőtér mulat, a színpadon pedig sikkes ruhákban keverik a bonyodalmat a női főszereplők. Tolnay Klárin az első felvonásban sötét-kék-szürkeesikós angol kosztüm van, hozzá sötét narancsszínű átbujtató angol-rasát visel. A darab összes ruhái közül a sikosztűmnek van a legnagyobb sikere. Barna nadrág, drap kabát, a kabát derékban köröskörül mintegy kétcentis vonalban sűrűn húzott és az ujjaknál feketével szegett. Piros sál és harisnya egészíti ki a pompás forma és színezett.

A vendég: Somló Valéria is kellően érvényesítette a légiyes karcsúság felé irányuló törekvéseit az öltözködésnél. Szinte elszáll a könnyed, kecsesmozgású, fekete-hajú színpadi jelenség a középkek, telje-

A legnagyobb ruhasikert mégis Tolnay Klári sikosztűmje aratta

Vali művész-nő: öregét fiatalít, fiatalit öregít ez a ruha

sen testhezsimuló velúrbársony ruhájában. A szoknya nagyon enyhén harangszabású, derékvonalban milliméterre feszes e külön beállított rész. Az egyetlen dísz: a válltól kiinduló szép, meleg-sárga színű redőzés. Nagyon elegáns ruha, amely egyúttal — fiatalos is. Erdekés a sárga magasított turbán, amelyet visel hozzá. Aranyos és bájos Somló Valinak az a barna-sárga skótkockás kis ruhája is, amelyben szelesen ugrabugrál a színpadon. Kétrészes, szokatlanul bő szoknyával, élénk sárga zsebszegéllyel. Az ujját is ezzel az anyaggal díszítették. Sárga sál és nagy barna antilop retikül tartoznak a „kellékekhez”.

Ha még megemlíthjük Balogh Klári végig aprón berakott, pezsgőszínű estélyi ruháját és pirosdizés, kapucnis sikosztűmjét — teljes a beszámoló a hölgygárda „külesin”-éről.

TIZ

A pes
Önállóan
független
júkat, an
— egész
a palma
felsőfokú
állítami
amely e

1. Fe
díszítés
van elő

2. Az
alkalma
némelyi

3. N
legújabb
nélküli

képpen,
szoros s

A lője
méről

Mellette
még a
szen m

estére :

4. A
módon
bőző l

A vörö
ládész
drappi

5. A
gombos
belőtül
másikk
ezüstre

Feket
gallér

Dé

HÖLGYEK JELSZAVA:

SZÖVET ÉS SELYEM, VÁSZON ÉS KELENGYE
OLCSÓN KAPHATÓ, EZT EL NE FELEJTSE!

KLEIN ANTAL

DIVATHÁZÁBAN, BUDAPEST, KIRÁLY U. 49.

TIZ FRISS DIVATHIR

A pesti szalonok kitettek magukért: Önállóan, Párizstól és minden más várostól függetlenül állították össze tavaszi kollekciójukat, amely — dicséretükre legyen mondva — egészen elsővonalbeli. Mégis: kié legyen a palma? Melyik újdonság érdemli meg a felsőfokú elismerést? Megpróbáljuk összeállítani azt a tíz tavaszi különlegességet, amely eddig a „szenzáció-rekordot” tartja.

1. Festett halinára applikált magyaros díszítésű tavaszi kabát. Ugyanilyen dísz van elől a ruha alján is.

2. Az egyik divatszalon ismét a „hajtás”-t alkalmazza. Ez van a szoknyán, a kepen, sőt némelyik ruhaderékon is.

3. Napraforgó-kalap a legújabb. Óriás, karimánküli sapka, tulajdonképpen, amelyet a fejnél szoros szalagzár tart össze. A túllentül bő újdonság átmérője ötven centiméter. Mellette sikerrel futnak még a versenyen: a merészen magas török-kalapok, estére az Éjkirálynő-kalap.

4. A legfantasztikusabb módon párosítják a különböző barna árnyalatokat. A vörösbarnától a csokoládészínig és az enyhe drappig minden divatos.

5. A gombok! Oh, a gombok! Milliófajta van belőlük, egyik ötletesebb a másiknál. Vannak miniatűr ezüstrókafejek, rendes szőr-

HÁZSÁRTOS,

kötekedő emberré válhatik, aki fejfájás, ideges bántalmak, női gyengélkedés esetén nem szed megfelelő szert. E bajok ellen gyorsan ható kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszerárban kapható

ALGOCRATINE

Népies díszítés az elegáns tavaszi kabáton

méből, gombostűfej üveg-szemekkel.

6. A táskák nagyság-rekordját egy hatvanszor negyvenes méretű világos drapp retikül tartja.

7. A regatta-cipő ismét divat lesz, széles masnival.

8. Fehérneműben az orgonamintás, halványlila divatos.

9. Az idén a kesztyűn kívül viselik az ékszereket is.

10. Végük: állítólag tavaszra megérkezik a tartós harisnya is, amelyen nem szalad le a szem.

Homokszínű együttes, óriás hajtásokkal és napraforgó-kalappal

Fekete délutáni ruha és gallér, úgynevezett „karcsúsító” modell

Délibáb

A takétás ember

1.

Vannak az ember életében barátok, akik idővel emlékké halványodnak s ha felbukkannak egyszer véletlenül, nehezen szabadulunk emlékük személytelen varázsától.

Igy jártam magam is Poprácyval, akitől még a gyerekkor túlsó küszöbén szakadtam el néhány kalandos esztendő után. Akkoriban még a Rácváros közepén laktunk, abban az egyetlen emeletes házban, ami a ráctemplom bizánci díszű tömegével szemben épült s uralta az egész porszíni külvárost. A ház mögött végtelen, sívár udvar lejtett a folyó felé s elveszett a bozontos, elvadult kertben. Poprácy a szomszédban lakott, egy udvar végében, ahol állandóan szappanlé csordogált szivárványos patakokban s ahol nem lakott más, csak kosárfonók, zenészek és piaci pecsenyésütők. És Poprácyék.

Barátom az öccsével lakott és az anyjával. Poprácy apját senki sem ismerte, csak annyit beszéltek róla, hogy Dobruzsában él, dúsgazdag és cigány. Mindez emelte Poprácy tekintélyét a kültekli uccákon, bár maga Poprácy szegény volt, nem éppen rongyos, csak éppen az az örökké hamuszürke, vidám és vásott kültekli fickó, akinek minden szabad volt és semmi se volt szabad, mert valami titokzatos rend szerint, Poprácy „azért úrigyerek” volt.

Igaz, hogy mindezt csak a kültekli udvar lakói mondták, mert Poprácy maga volt a megtestesült kültekli szellem. Cigányképe örökké vidám fényben ragyogott, vakmerő volt, ravasz és bosszúálló. Vele jártunk be titokban a Ráctemplom ablakán s álltunk dobogó szívvel az áttört, ikonos fal előtt hosszan szimatolva azt az illatot, ami a festett faszobrok, poros, cirillbetűs, egyházi könyvek és színes fagygyúgyertyák közül szivárgott elő. Poprácyval jártunk be esténként Hajas úrhoz, a bábsütőhöz, akinek műhelye mesebáb huszárokkal volt tapétázva s aki ebben a meseszerű, méztől illatos műhelyben dühös szenvedéllyel rézmetzeteket hamisított, vagy fuvolán játszott.

Ilyen volt Poprácy, aki a gyerekkor küszöbén hirtelen, nyom nélkül eltűnt. A veszteség, Poprácy elvesztése fájt, mint minden veszteség, ami magával visz valamit az ember életéből. Poprácy azt a féktelen, vad kalandot vitte magával, amiről csak később tudja meg az ember, hogy mit jelentett.

2.

Legalább tizenöt esztendeje annak, hogy utóljára néztem le a Rácház emeletéről, ahonnan be lehetett látni Poprácyék szappanlétől fénylő udvarába s ahová most sután integetett vissza Poprácy köfejű öccse, meghitt jelzéssel közölve:

— Nincs itt a Feri!

Azután később, valami tíz év múlva egyszer láttam Poprácyt. Furesa zöld egyenruhát viselt, magas keménygallért s úgy láttam, hogy kópé arca különös belső fényben fürdik. Nem beszélünk. Később sem.

És újra, évekre eltűnt Poprácy, alakja lassan emlékké vékonyodott, mintha elfüstölgő esztendők páráján keresztül néznék rá vissza.

Egy koranyári napon aztán újra találkoztunk. Ez a találkozás éppen olyan furesa volt, mint Poprácy egész élete a kosárfonók udvarában, a zöld uniformisban s általában azokban az években és körülményekben, amikor Poprácy szakított kellemes kültekli életével.

Idegen, dunántúli kisvárosban jártam ezen a napon, ahol hamar elintéztem a dolgomat s télenül ödöngtem az ismeretlen uccákon, amelyek a piac felé fűrdtak erőszakosan. Néha az uccák alatt, mint fordított függőkertek, apró parkok tűntek elő, nagy, sárga tűzfalak árnyékában. A piac kövezett magaslaton állott s délután, a lanyhuló forgalom óráit élte.

Valahol a piac közepén, nagy ricsajló tömeg közepén megláttam Poprácyt. Ezúttal nem hamuszürke nadrágot viselt, nem is a zöld zubbonyt, hanem valami foltos, sárga köpönyeget s keménykalapot. Ládán állt s amint felemelte kezét, valami csattant ujjai között, tenyeréből füst lebbent el. Ugyanakkor a tömeg csiklandóan elvihogta magát.

A szállongó poron és vásári gőzön keresztül figyeltem Poprácyt, amíg észrevett. Leugrott a ládáról és lendületesen felém lobogott. A szétvált tömeg mögött láttam, hogy a földön áru hever, patrónok és tekercesek s mellettük guggol az öccse, a köfejű.

— Nagyságos uram, — micsoda öröm. Hát nem feledkezett meg rólam?

— Ne bomolj Poprácy. Mit nagyságosurazol? Persze, hogy megismertelek. Mi az ördögöt csinálsz itt a piacon? Bűvész lettél?

Bizalmasan belémkarolt.

— Ebből élek nagyságos uram, ha megengeded. De mindez nem fontos. Ebből élek, de nem ennek.

Visszakiáltott az öccsének:

— Lajos csomagolhatsz. Mára elég volt! — Nagyságos uram, ha megengeded, tiszteld meg a házamat, ha volna időd!

Odalról gyanakodva figyeltem lelkendező modorát, hajlékony és tűzes mondatait s az a gyanum támadt, hogy el akar kápráztatni, el akarja feledtetni, hogy láttam a láda tetején, görögützben. Poprácynak, gondoltam, a kültelki kiskirálynak fáj ez! Alighanem tévedtem.

— Szívesen Poprácý, de most már ne számárokodj. Inkább azt áruel, mit csinálz itten?

Vidám és gögös vigyorgással, amiben megint a régi volt, széttárta a köpönyeget:

— Rakétát, puffancsot áruelok, kérlek. A tömeg remekül szórakozik és én remekül keresek. Parancsolsz petárdát, csillagos pukkanóport, éjféli csillagbékát, amit akarsz?

— Te, elég legyen már a hülyeségből. Nem hiszem, hogy neked ez lenne az életed.

Elkomolyodott és közelebb hajolt:

— Ez, barátom, a tömegnek szól. De neked, nagyságos... szóval, bocsáss meg, neked mást is szabad tudni. Elkísérhetsz?

— Nyugodtan!

— Hát akkor majd otthon. Nem lakom messze. Ne várj semmi különöset. Nincs titokban kastélyom!

— Azt elhiszem!

Felkapaszkodtunk az egyik uccán, ami egy bástya fölé vezetett s ennek a végén, félig a mélység fölött lógott a vityilló, amiben Poprácý lakott. Közben állandóan fecsegett tüzesen és sokszor értelmetlenül. Az elmúlt esztendőben Dobrudzsában járt az apjánál és a mester-seget ott tanulta el egy vén töröktől. Néha úgy beszélt, mint egy balkáni kalandor, néha úgy, mint valami csömörlött világfi, aki megundorodott a világtól.

Az ajtót belökte s bevezetett a házba, amelynek egyetlen szobáját mindenféle kacat töltötte ki. Zsákok, dobozok, szerszámok heverték a füstös oduban. Mit művelhetett itt ez az ember, ebben a zugban, ahová roppant kerülővel ért el egy másik város kiellen külvárosától? Poprácý nem hagyott időt a tünődésre.

— Hát ez itt, — mutatott körül, — ez az én tanyám s azok ott lenn, nem is sejtik, ami itt történik. Én odalenn kérlek a bolond Poprácý vagyok, de idefenn, idefenn kitérül előttem a világ. Én innen, barátom, minden nap kilövök egy roppant rakétát s nézem, amint kisértorog az égbe. Furcsa úgy-e?

Most összehúzta magát és arca félelmetes volt.

— Te ezt nem is érted! Tizenöt év alatt sok minden történt s tizenöt év alatt megtanultam, hogy én csak a bolond Poprácý vagyok a kosárfonók udvarából, pedig én más akartam lenni kérlek, de nem sikerült. Nem kellek a világnak, hát a világ sem kell nekem. Csak a rakéta! Ez nem bolondság, igaz?

— Attól függ, mire lövöldözöl Poprácý?

— Mire? Semmire. Csak figyelem, amint kirobban a csödből s elvágat az ismeretlen csillagok felé. Üzenet barátom, azoknak, akik másutt élnek. Valahol, valamelyik csillagon van valaki, aki tudja, hogy én üzenek és néha válaszol. Tudod, te milyen szép ez? Tizenöt évig azt hittem, hogy egyedül vagyok a világban, aki ki mer nyújtózni az ismeretlen felé. De ebben, barátom hinni kell.

— És te hiszel, Poprácý?

— Én hiszek barátom! Nappal göröggyufát áruelok, de este mindig újra és újra elhiszem, hogy ha bolond is az ember, akkor sincsen végzetesen egyedül, Bolond vagyok?

— Nem vagy bolond, Poprácý!

— Itt nem is, itt csak boldog ember vagyok, aki nincs egyedül!

Poprácý később elkísért a pályaudvarra. Utközben mindenkit üdvözölt, ujjai között pukkant a petárda s úgy haladt a tereken át, mint valami ókori színész, füstben és lebegőtógában. A pályaudvaron megint a bolond Poprácý búcsúzott tőlem handabandázva, villogtatva fogásait. A meglődülő vonat kerekei mellett maradt s kezében eldördült az utolsó dísztűz üdvözlésemre és búcsúztatásomra s addig állt a sinek mellett fénylő arccal, amíg ki nem jött valaki és el nem vezette karjánál fogva.

A vén, nyikorgó vicinális kalauza gyanakodva sunyított rám a sapkája alól:

— Uraságod ismeri a Poprácýt?... Talán uraságod is?...

Elmosolyodtam.

— Nem, barátom, én nem! Pedig ki tudja, kettőnk közül, kinek van igaza!

Másfélmillió ember

nőtt fel Erdélyben és nem tudja, hogy két-
évtized alatt milyen munka folyt Magyaror-
szágon. Dr Asztalos Miklós új könyve

Ez Magyarország!

czekeket tájékoztatja elsősorban. A Magyar
Népművelők Társasága kiadásában és a Tol-
nai Nyomda nyomásában megjelent 128 olda-
las, 110 képpel és 4 térképpel díszített könyv
összefoglaló képét adja annak a serény mun-

kának, amely az utolsó két évtizedben folyt
a hazában, tájékoztat mindenkit, de legkivált
a most hazatért erdélyi testvéreket, akiknek
számára ez a mű nélkülözhetetlen.

Ez Magyarország!

valóban óriási meglepetés, kivált ár tekin-
tetében, mert a könyv mindössze 24 fillér.

Azonnal vegye meg!

Kapható minden trafikban, újságárusnál,
lapkihordónál és Tolnai Világlapja könyves-
boltjában. (Budapest, VII., Dohány u. 12.)

Déliab

DÉLIBÁB HUMORÁ

KITŰNŐ MUNKA

Amikor a tartós hullám túljól sikerül.

Gyermekszáj

— Pista, hová tűnt el egy szelet torta az asztalról.

— Odaajándékoztam egy rettenelesen éhes kisfiúnak.

— Ki volt ez a kisfiú?

— Én.

Kitűnő válasz

Az egyik nagy amerikai újság nemrégén körkérdeést intézett olvasóihoz. Arra kért választ, mondják el, melyik könyv volt életükben a legjobban segítségükre.

A legjobb feleletet egy fiatal hölgy küldte be. A következőképpen hangzott:

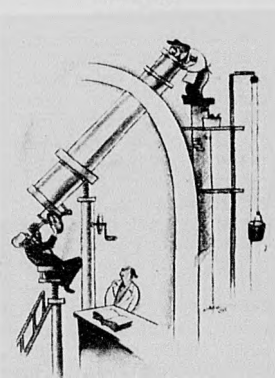
— Apám csekkönyve és anyám szakácskönyve.

Kritika

A kis Jancsi elvitték egy hangversenyre, ahol — mi tőrés, lagadás — rettenelesen unatkozott. Amikor otthon megkérdezték mit látott, a következőben számolt be a nagy eseményről.

— Először egy néni énekelt, de neki nagyon lassan ment a nótázás. Ekkor jött egy sereg bácsi és néni segíteni s így sokkal gyorsabban befejezték.

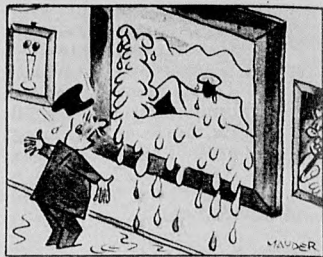
SENZÁCIÓ A CSILLAGDÁBAN

— Kolléga ur, a hold százmillió kilométerrel közelebb jött a földhöz.

(Fliegende)

CSODA A MUZEUMBAN

avagy az élethű téli tájkép.

Orvosi probléma

— A felesége csak gyengélkedik. Azonban fogalmam sincs róla, hogy mitől lehet az a hatalmas kék folt a hátán.

— Attól doktor úr, hogy mióta beleg, állandóan a kapukulcson jekszik, nehogy este el tudja menni hazulról.

Uri divat

— Nézze meg, kérem, ezt a ruhát. A kabát szakadt, a nadrág kirojtosodott. Amikor két héttel ezelőtt megvásároltam, azt mondtotta, hogy ez a ruha ellart, míg csak élni fogok.

— Kérem, akkoriban szörnyen rosszul nézett ki uraságod.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Fedák. A kért címek a következők: F. S., Rudas-fürdő; T. K., Délibáb u. 20; Sz. Z., Nárcisz u. 39; B. B., Rothermere u. 23; Sz. L., Ráskay Lea u. 78; P. L., Olasz fasor 5; R. G., Tárogtató u. 49. — Autogram. Sz. E.-nak Iskola u. 32; S. J.-nek Attila u. 87; T. K.-nak Délibáb u. 20 és Sz. Z.-nak Nárcisz u. 39 a címe. A gratulációt köszönjük. — Egy újrédikéi kislány. M. L. címe: Budapest, Logody u. 57. — „Édes”. Bárhol olvasták is, a hír teljesen alaptalan. — Dávid Anna. Nyereménylistát nem küldhetünk, mert a nyerteseket csak az egyes pályázatoknál közöltük. — Városi Mihály, Mohács. Az együttes valóban létezik, Dankó József címe: Pestszent-erzsébet, Gábor u. 11. — S. M., Debrecen. Még eddig minden levélre válaszoltunk, természetesen nem azonnal, mert százával kapjuk a választ kérő leveleket. A prózai írásk hibája, hogy nagyon elméletiek, a vers túlságosan banális. — Nem közölhető kéziratok. Helyszüke miatt csak a

beküldők nevének kezdetbetűit, a lakhelyet és a kéziratok címét jelöljük meg. Vágy, 11. (Ifjak fel, Futok, Este van). Nemes úr. (Ami igaz, A falusi iskolából, Mihály bácsi.) Szőstike, 17. (Akkordok.) Muzsla, 300. (Kitűnő vacsora.) T. Géza, Szolva. (Tépett magyar, Parasztok, Elszáradt virágok, Őszi ének, Kunyhó, Ki hívott, Ruhám, Ősz.) Gordon. (Nyár az őszben, Virradás, Reggel és este, Jöjj, Az ősz szeret-e?) D. Z., Pestszent-erzsébet. (A játék végén, Szeretet, Szomorúság stb.) S. L. Zoltán, Szatmárnémeti. (A nyugdíj.) Vadrózsa. (Barátnőm.) Szülőföld. (Hegyek alján, Virrasztás, Ifjak vagyunk.) Horváth Zsuzsa. (Könnyesepp, Az ágy, De nem, Három a tánc.) Vadbírág. (Mértöldkövek, Vadvirág, Aranykapunál.) Solbeig. (Őszi vallomás, Vihar.) P. R., Huszt. (Asszonyi vallomás, Mici.) Budapest, 14. (A hazatért.) Dr. B. Pál, Miskolc. (Tegnap, A bor.) Gazdász, 1941. (Hulló falevél, Élet, Őszi éj, Rab magyarokhoz, Sors.)

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dálok János. Felelős kiadó: Paizs Géza
Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII, Dohány uca 12

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, 1 hóra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő február 6. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

Vízszintes sorok: 1. Dr. Galamb Sándor: Első diadal c. színművében Katáhn szerepét kreálta. 12. Lőleled. 13. Az első diadalban Nagy Adorján szerepe. 14. Hegyesücs. 15. Gyilkol. 16. Eső után keletkezik. 17. Női név. 18. Shakespeare Hamletjében Ofélia szerepét játszotta. 22. Dal. 23. Verdi-opera. 24. Személyes névmás. 26. Az állatok szabója. 28. Táncmulatság. 29. Tibeti szarvasmarha. 31. Gözon Gyula szerepe a Hamletben. 35. Betűvetés. 37. Címzés — röviden. 38. Zolnai Tibor. 40. Evés nélkül. 42. Megszüntet. 44. Képző, va párja. 45. Az egyetlen tanítják. 47. Birizget. 48. Az első diadalban a fiatal király szerepét játssza. 49. Altó viz.

Függőleges sorok: 1. Az Első diadalban Gara Mária kreálójá. 2. Bolgárfejedelem, kit Árpád Alpárnál döntően megvert. 3. Kutya. 4. Egyenlő. 5. Gyengéd — németül (kiejtve). 6. Zár szelei. 7. Falusi leánynév. 8. Község neve. 9. Ceruzta. 10. Mozdony végzi. 11. Mutató névmás. 16. Hosszú ideig. 19. Olesó, mosó, nyári női ruhamanyag. 20. Shakespeare drámája. 21. Vöröstengeri angol kikötő. 25. Távolodást fejez ki. 27. Késpénz — rövidítve. 28. Lakásberendezési tárgy. 30. Vissza: nevezetes romváros Köves-Arábiában, a nabateusok fővárosa volt. 32. Országos Tanács. 33. Cselekvőváros. 34. Tüstént. 36. Az élő lények testének

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13				14			
15		16					17			
18	19			20		21				
22			23					24	25	
	26		27					28		
29	30		31	32	33	34				
35		36		37			38			39
40			41				42			43
44		45		46		47				
48										49

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 13, 18, 31, 48. függőleges 1 és 20.

legelemibb önálló alkatrésze. 39. Mértani vonal. 41. Vissza: haza. 42. Kórus. 43. A szem igeje. 46. Kettős mássalhangzó. 47. Babits Mihály. Payper

BETŰREJTVÉNYEK

1

2

ERIKA J BAJ
A J BAJ
N=M

3

Szomorúsá...

4

LET
LET NY
LET A QÉR
LET
LET

5

a OM
AL AL AL
AL AL AL

6

K I V=H

A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Kacsóh Pongrác. 12. Mind. 13. Adta. 14. Ts. 15. Pál. 16. Aida. 18. Lali. 20. Aliz. 22. Tílak (kalit). 23. Li. 24. Amuló. 28. Bagó. 29. Laurisín Lajos. 30. Kéktó. 31. Os. 32. Tara. 33. Dass. 37. Mli. 40. Va. 41. Öl. 42. Rizs. 44. Madarász. 47. El. 48. Orosz Júlia.

Függőleges sorok: 2. Amália. 3. Cili. 4. S. N. 5. Oda. 6. Pad. 7. Oda. 8. Nt. 9. Galiba. 10. Átlagos. 11. Csikós. 15. Palló Imre. 17. Iluska. 19. Alajos. 21. Zárka. 25. Miért. 26. Lit. 27. Onód. 32. Tíz. 34. A vaj. 35. Saru. 36. Elza. 38. Lil. 39. Kas. 41. Ósi. 43. So. 44. Mo. 45. Dz. 46. Al

Az 4. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Kisíparos. 2. Kínai benszülött. 3. Délibábos rónóság. 4. Hálószoba.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a megfejtők nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Szili M., P., Horváth G., N., Barterer E., K., Biksz J., B., Székely J., Sz., Schanza L., B., Palka K., B., könyvjutalomban részesültek.

MAGYAR KLASSZIKUSOK FILLÉREKÉRT!

A Magyar Népművelők Társasága hihetetlenül olcsó áron bocsátja forgalomba a legkiválóbb magyar klasszikus írók és költők műveit. **Arany, Tompa, Madách, Vörösmarty, Kisfaludy Károly és Sándor, Mikes, Fazekas Mihály, Zrínyi, Csokonai** stb., stb. válogatott művei kerülnek a közönség elé száz oldalas terjedelemben, 24 filléres árban, ragyogó kiállításban

**Amit egyébként pengőkért
kapna meg, az így 24 fillérbe kerül.**

Január 15-én jelent meg **Petőfi** válogatott verseinek kötete. Előszóval ellátta **Havas István**. Legközelebbi kötetünk: **Arany** válogatott versei, **Féja Géza** beköszöntőjével.

Kapható minden újságárusnál és dohánytözsében, valamint **Tolnai Világlapja** könyvesboltjában, VII. Dohány ucca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 8 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

MILLIÓK OLVASTÁK

elsőrangú katonai szakírók által írt, dúsan illusztrált háborús füzeteinket, amelyek megrendítően szemléltető képét adták a korszerű háborúnak. Egy-egy füzet ára 10 fillér.

Az eddig megjelent füzetek:

VILÁGHÁBORÚ 1940-BEN

főként az ejtőernyős támadást tárgyalja. Irta: **székelyi Nyiry László** ny. vezérkari ezredes

HATSAZMILLIÓ EMBER HARCA,

a legnagyobb embertömegeket mozgató háború képe. Irta: **székelyi Nyiry László** ny. vezérkari ezredes

TÜZBEN AZ ELLENSÉG ELLEN

teljes képet nyújt a modern háborúról. Irta: **Julier Ferenc** ny. vezérkari ezredes

HARCIGÉPEK EZREI ANGLIA ELLEN

drámai erejű szemléltetése az esetleges angliai partraszállásnak. Irta: **székelyi Nyiry László** ny. vezérkari ezredes

Előkészületben:

NÉPEK ÉS GÉPEK HÁBORUJA

az ember szerepe a halálgépek körül. Irta: **Dr. Preszly Lóránd** ny. ezredes

A megjelent füzetek bármelyike megrendelhető a vételárnak postabélyegben való beküldése ellenében **Tolnai Világlapja** könyvesboltjában (Budapest, VII. Dohány ucca 12) vagy a **Déli**báb bármely bizományosánál.